

Gmina Tyczyn

Nr 12 (509)
12.12.2011- 15.01.2012 r.

Cena 1,00 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

Szanowni Państwo

*Przed nami Święta Bożego Narodzenia,
z tej okazji składamy serdeczne życzenia,
aby w tym szczególnym czasie
nie zabrakło Państwu miłości
oraz rodzinnego ciepła,
aby atmosfera tych radosnych Świąt
przepełniła Państwa pozytywną energią
i nadzieją na Nowy Rok,*

*Jan Hermaniuk,
Burmistrz Tyczyna*

*Przewodniczący i Radni
Rady Miejskiej w Tyczynie*

Uroczystości Patriotyczne z okazji Narodowego Święta Niepodległości

BÓG
HONOR OJCZYZNĄ

CHCZEGO
OKOŁICY

Papieski dąb w Tyczynie

Dzień Papieski obchodzony jest od 2001 r., zawsze w niedzielę poprzedzającą rocznicę wyboru Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową. W tym roku przypadł on na dzień 9 października i przebiegał pod hasłem „Jan Paweł II – człowiek modlitwy”. W tym szczególnym dniu, w wielu miastach Polski, organizowane są seminaria naukowe, a przy kościołach zbiera się datki do puszek na „żywe pomniki Jana Pawła II” - czyli na stypendia dla zdolnej młodzieży z ubogich rodzin.

Jak w naszej parafii, w tym szczególnym czasie, oddawaliśmy hołd Janowi Pawłowi II?

Przygotowania do tego święta rozpoczęliśmy już na początku października konkursem plastycznym pt. *Jan Paweł II – Wielki człowiek, Ojciec narodów, nieustraszonego pasterza, przyjaciel dzieci i młodzieży* zorganizowanym w SP w Tyczynie. Za jego przygotowanie i przeprowadzenie odpowiedzialny był Samorząd Szkolny pod czujnym okiem pań: **Bożeny Wierzbńskiej** i **Jadwigi Płodzień** oraz pomocy **ks. Bogdana Tęczy**. Celem konkursu było kultywowanie pamięci o wielkim Polaku – Papieżu Janie Pawle II. Uczestnicy mieli wykonać pracę plastyczną w dowolnej technice i na dowolnym formacie. Młodzi autorzy pięknych prac, które można było oglądać w naszym kościele i Domu Kultury w Tyczynie, nagrodzeni zostali na uroczystym apelu, poświęconym życiu Papieża Polaka.

Oto zwycięzcy.

W kategorii klas IV – VI: I m. **Bartosz Froń** kl. IVc, II m. **Magdalena Skotnicka** kl. VIc i **Szymon Szlęk** IVb, III m. **Kornelia Dolecka** kl. IVa i **Patryk Dudek** z VIa. Ponadto wyróżniono prace: **Patrycji Muł** kl. Va, **Jakuba Skubisza** kl. IVb, **Jakuba Łacha** kl. Va, **Patrycji Jamróz** kl. IVb i **Huberta Mendonia** kl. Vb.

W klasach 0-III przyznano następujące nagrody: I m. **Bernika Bialic** kl. IIa, **Bernadetta Buldak** kl. 0 Brzechwałki, **Dominik Kielb** kl. IIb, II m.: **Milosz Złamaniec** kl. 0 Ekoludki, **Julia Dobrowolska** kl. Ia, **Karolina Staniek** kl. 0 Ekoludki III m.: **Karina Perelka** kl. IIa, **Paweł Drązek** kl. IIa, **Nikodem Staroń** kl. IIa.

Wyróżnienia: **Anna Rabiejewska** kl. 0 Brzechwałki, **Oliwia Perelka** - świetlica, **Monika Paśko** – świetlica, **Klaudia Solecka** kl. IIIa, **Marcin Wisz** kl. Ib, **Żaneta Trela** kl. Ib, **Julia Kustek** kl. 0 Brzechwałki, **Paweł Kosiba** kl. IIb, **Lukasz Buldak** kl. IIa, **Kamila Gronko** kl. 0 Ekoludki,

Judyta Madejska kl. 0 Ekoludki, **Sandra Turaj** kl. IIIb, **Marta Zawadzka** - świetlica.

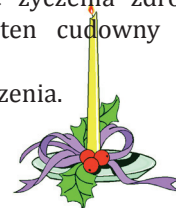
Główna uroczystość upamiętniająca Papieża Polaka w tyczyńskiej parafii odbyła się 23 października, a jej najważniejszym punktem było posadzenie papieskiego dębu. Zanim to jednak nastąpiło dzieci z SP w Tyczynie (kl. Vb) oraz zespół **Sancta Musica** (dyrygent **Agnieszka Fudali**) zaprezentowali: program słowno-muzyczny na cześć Jana Pawła II. Następnie o godz. 16.00 odprawiona została msza św. w intencji Ojczyzny. Po niej, obok kościoła, po-

sadzony został papieski dąb przez **ks. Proboszcza Mariana Czenczka**, **Burmistrza Jana Hermaniuka** i **Dyrektor Bogumiłę Bombę**. Przy nim umieszczona została pamiątkowa tablica.

Na koniec warto przypomnieć historię papieskich dębów. Zaczęła się ona 28 kwietnia 2004 r., podczas jednej z pielgrzymek polskich leśników. To oni zawieźli nasiona Chrobrego, najstarszego dębu szypułkowego w Polsce, do Watykanu (wiek dębu Chrobrego ocenia się na 745 lat). Do Polski nasiona wróciły z błogosławieństwem Jana Pawła II i od tej pory każdy „potomek” Chrobrego nazywany jest dębem papieskim. Są to drzewa szczególne, dlatego ich sadzenie w całym kraju odbywa się w sposób uroczysty z udziałem duchowieństwa i władz lokalnych. Zamierzeniem leśników polskich jest, aby dęby rosły w całym kraju, w miejscach szczególnie związanych z działalnością Jana Pawła II i żeby były żywym i długowiecznym – jak dąb Chrobry – pomnikiem czasów, gdy po ziemi chodził Papież Polak. Dąb jest symbolem siły, dostojności i szlachetności. Z roku na rok coraz więcej szkół, instytucji i parafii stara się o to, aby móc te szczególne drzewa zasiać u siebie. Tak było również w naszej tyczyńskiej parafii.

Święta Bożego Narodzenia są tym wyjątkowym okresem, który wygasza nasze emocje. To czas wytchnienia i spotkań w gronie rodzinnym. Z okazji **Świąt** oraz zbliżającego się **Nowego Roku 2012**, wszystkim naszym **Czytelnikom i Współpracownikom**, w imieniu Redakcji **GT**, składam najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i pomyślności. Niech ten cudowny czas przyniesie Państwu wiele radości, a Nowy Rok spełni najszybsze marzenia.

Alicja Kustra
Redaktor Naczelna GT

Gmina Tyczyn, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, 17 22 19 310,

www.tyczyn.pl, e-mail: tyczyn@tyczyn.pl,

Burmistrz Tyczyna

ogłasza drugi przetarg ustny nieograniczony (licytacja) na zbycie następujących nieruchomości położonych w Gminie Chmielnik, w miejscowości:

- **Borówki dz. nr 390/1 o pow. 0.0992 ha**, cena wywoławcza 56 000,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 5 000,00 zł, min. postąpienie 1 000,00 zł;
 - **Borówki dz. nr 390/2 o pow. 0.0957 ha**, cena wywoławcza 54 400,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 5 000,00 zł, min. postąpienie 1 000,00 zł.
- Obie działki objęte KW - RZ2Z/00050589/0, niezabudowane, obowiązuje decyzja o warunkach zabudowy.

w Gminie Tyczyn, w miejscowości:

- **Matysówka dz. nr 324/1 o pow. 0.1290 ha**, cena wywoławcza 71 400,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 8 000,00 zł, min. postąpienie 2 000,00 zł;
- **Matysówka dz. nr 324/2 o pow. 0.1362 ha**, cena wywoławcza 74 200,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 8 000,00 zł, min. postąpienie 2 000,00 zł;
- **Matysówka dz. nr 324/3 o pow. 0.1414 ha**, cena wywoławcza 77 000,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 8 000,00 zł, min. postąpienie 2 000,00 zł;
- **Matysówka dz. nr 324/4 o pow. 0.1424 ha**, cena wywoławcza 78 400,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 8 000,00 zł, min. postąpienie 2 000,00 zł;
- **Matysówka dz. nr 324/5 o pow. 0.1487 ha**, cena wywoławcza 81 200,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 9 000,00 zł, min. postąpienie 2 000,00 zł;
- **Matysówka dz. nr 324/6 o pow. 0.2001 ha**, cena wywoławcza 109 200,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 12 000,00 zł, min. postąpienie 2 000,00 zł.

Działki objęte KW - RZ2Z/00007391/9, niezabudowane, obowiązuje decyzja o warunkach zabudowy.

- **Tyczyn dz. nr 3684/33 o pow. 0.0202 ha, 3684/34 o pow. 0.1627 ha**, cena wywoławcza 128 800,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 15 000,00 zł, min. postąpienie 2 000,00 zł;
- **Tyczyn dz. nr 3684/35 o pow. 0.0954 ha, 3684/36 o pow. 0.0122 ha, 3684/37 o pow. 0.0682 ha**, cena wywoławcza 72 800,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 8 000,00 zł, min. postąpienie 2 000,00 zł;
- **Tyczyn dz. nr 3684/38 o pow. 0.1079 ha**, cena wywoławcza 44 800,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 5 000,00 zł, min. postąpienie 1 000,00 zł;
- **Tyczyn dz. nr 3684/39 o pow. 0.0157 ha, 3684/40 o pow. 0.0853 ha**, cena wywoławcza 42 000,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 5 000,00 zł, min. postąpienie 1 000,00 zł;
- **Tyczyn dz. nr 3684/41 o pow. 0.1053 ha**, cena wywoławcza 43 400,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 5 000,00 zł, min. postąpienie 1 000,00 zł;
- **Tyczyn dz. nr 3684/42 o pow. 0.0969 ha**, cena wywoławcza 42 000,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 5 000,00 zł, min. postąpienie 1 000,00 zł;
- **Tyczyn dz. nr 3684/43 o pow. 0.0401 ha, 3684/44 o pow. 0.0597 ha**, cena wywoławcza 42 000,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 5 000,00 zł, min. postąpienie 1 000,00 zł;
- **Tyczyn dz. nr 3684/45 o pow. 0.0536 ha, 3684/46 o pow. 0.0468 ha**, cena wywoławcza 42 000,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 5 000,00 zł, min. postąpienie 1 000,00 zł;
- **Tyczyn dz. nr 3684/47 o pow. 0.1123 ha**, cena wywoławcza 46 200,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 5 000,00 zł, min. postąpienie 1 000,00 zł;
- **Tyczyn dz. nr 3684/48 o pow. 0.0646 ha, 3684/49 o pow. 0.0484 ha**, cena wywoławcza 46 200,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 5 000,00 zł, min. postąpienie 1 000,00 zł;
- **Tyczyn dz. nr 3684/50 o pow. 0.1081 ha**, cena wywoławcza 53 200,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 6 000,00 zł, min. postąpienie 1 000,00 zł;
- **Tyczyn dz. nr 3684/51 o pow. 0.1006 ha**, cena wywoławcza 47 600,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 5 000,00 zł, min. postąpienie 1 000,00 zł.

Działki objęte KW - RZ2Z/0000/3829/1, są niezabudowane, brak planu zagospodarowania przestrzennego, strefa koncentracji osadniczej,

ogłasza trzeci przetarg ustny nieograniczony (licytacja)

na zbycie następujących nieruchomości położonych w Gminie Tyczyn, w miejscowości:

- **Borek Stary dz. nr 1925/16 o pow. 0.0790 ha**, cena wywoławcza 12 000,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 1 000,00 zł, min. postąpienie 500,00 zł;
- **Borek Stary dz. nr 1925/18 o pow. 0.0663 ha**, cena wywoławcza 10 000,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 1 000,00 zł, min. postąpienie 500,00 zł,

Obie działki objęte KW - RZ2Z/00054301/6, niezabudowane, brak planu zagospodarowania przestrzennego, strefa rolno-osadnicza.

- **Borek Stary dz. nr 2598/1 o pow. 0.30 ha**, cena wywoławcza 70 000,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 5 000,00 zł, min. postąpienie 3 000,00 zł;
- **Borek Stary dz. nr 1887/1 o pow. 0.1779 ha, dz. nr 1888 o pow. 0.0200 ha**, cena wywoławcza 45 000,00 zł + VAT obowiązujący w dniu podpisania umowy, wadium 5 000,00 zł, min. postąpienie 2 000,00 zł,
Obie działki objęte KW – RZ2Z/00003860/0, niezabudowane, brak planu zagospodarowania przestrzennego, strefa rolno-osadnicza.

Przetargi odbędą się w **dniu 27 grudnia 2011 r., rozpoczęcie o godz. 10.15** w sali posiedzeń Urzędu Miejskiego w Tyczynie, ul. Rynek 18.

Warunkiem udziału w przetargach jest **wpłata wadium w gotówce na konto Urzędu Miejskiego w Banku Spółdzielczym w Tyczynie nr konta: BS Tyczyn 8091640008-2001-0000-0286-0018 lub w kasie Urzędu do dnia 22 grudnia 2011 r.** Termin zostaje zachowany, jeżeli kwota wadium wpłynie na rachunek Urzędu Miejskiego do dnia **22 grudnia 2011 r.**

Przed otwarciem przetargu uczestnik zobowiązany jest do przedstawienia Komisji przetargowej dokumentu potwierdzającego wpłatę wadium (w przypadku rozdzielności majątkowej na wpłacie winny znajdować się imiona i nazwiska wszystkich osób nabywających nieruchomość). **Przy wpłacie wadium na dowodzie wpłaty należy wpisać numer działki i miejscowość.** Wadium wpłacone przez uczestnika, który wygrał przetarg, zalicza się na poczet ceny nabycia nieruchomości. **Wadium wpłacone przez innych uczestników przetargu podlega zwrotowi w kasie UM w Tyczynie w terminie do 3 dni, licząc od dnia odwołania, zamknięcia, unieważnienia lub zakończenia przetargu wynikiem negatywnym.**

Wpłata wylicytowanej ceny nabycia nieruchomości winna nastąpić przed zawarciem umowy notarialnej. Termin zawarcia umowy zostanie wyznaczony w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Nabywcy, który nie uiścił opłaty w wyżej wymienionym terminie, jak również, który nie stawia się bez usprawiedliwienia w miejscu i terminie wskazanym w zawiadomieniu, nie przysługuje roszczenie prawa własności nieruchomości, a wadium nie podlega zwrotowi.

Koszty związane z nabyciem nieruchomości ponosi nabywca nieruchomości (opłaty sądowe i notarialne).

Burmistrz Tyczyna zastrzega sobie prawo do odwołania ogłoszonych przetargów z ważnych powodów.

Szczegółowe informacje o sprzedawanych nieruchomościach oraz przetargach można uzyskać w UM w Tyczynie pok. 11, tel. 17 22 19 310 w. 21.

MARTA LENIART - Prezes Parafialnego Zespołu Caritas

Mija rok...

*Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada,
Lecz przez to, kim jest.
Nie przez to, co ma,
Lecz przez to, czym dzieli się z innymi.*

Jan Paweł II

W imieniu Parafialnego Zespołu Caritas w Hermanowej składam serdeczne podziękowania Podkarpackiemu Stowarzyszeniu Pracowników Pomocy Społecznej z siedzibą w Tyczynie za pomoc w pozyskaniu środków z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie na realizację zadania *Szkody zdrowotne i rozwojowe występujące u młodych Polaków spowodowane piciem alkoholu poprzez realizację zadań i wspieranie organizacji pozarządowych, kościoła katolickiego, środowisk lokalnych i koalicji lokalnych,*

Na Piotrowej Polanie ...

stawiających sobie za cel ograniczenie zjawiska sprzedaży alkoholu osobom małoletnim oraz promowanie trzeźwości i abstynencji wśród młodzieży na terenie gminy Tyczyn i gminy Lubenia – obszar I Wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów na lata 2007 – 2013, którego realizacja dobiegła końca.

W parku linowym

Dzięki pozyskanym środkom w tym roku nasza świetlica wzbogaciła się o: stoliki, krzesła, rzutnik, materiały plastyczne, a młodzież, podczas wakacji, uczestniczyła w trzydniowym wyjeździe integracyjnym do Wetliny w Bieszczadach.

W tym miejscu szczególne podziękowania kieruję do pani **Barbary Lew** kierownika MOPS w Tyczynie i Jej **Pracowników** za wszelką pomoc w opracowaniu projektu.

Bardzo serdecznie dziękuję również ks. proboszczowi **Wiesławowi Bednarzowi** za wspieranie i pomoc w realizacji tego zadania oraz ludziom dobrego serca za pomoc finansową.

Rada uchwaliła...

14 listopada br. Rada Miejska w Tyczynie obradowała w składzie 14 radnych. Radni podjęli uchwały w sprawach:

- zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2011 r.,
- zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tyczyn,
- nabycia mienia,
- trybu postępowania o udzielenie dotacji celowej dla spółek wodnych,
- obniżenia średniej ceny skupu żyta dla celów podatku rolnego,
- określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości,
- podatku od środków transportowych,
- określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych na podatek rolny,

- określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych na podatek leśny,

- wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych na podatek od nieruchomości,

- wprowadzenia zwolnień w podatku od nieruchomości,

- zatwierdzenia taryf na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, przedstawionych przez PGK „Eko-Strug” Sp. z o.o. w Tyczynie, obowiązujących na terenie Gminy Tyczyn na rok 2012,

- dopłat do 1m³ ścieków,

- przyjęcia rocznego Programu współpracy gminy Tyczyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2012 r.

Uchwała Nr XIII/110/11 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 14 listopada 2011 r.

w sprawie zatwierdzenia taryf na zbiorowe **zaopatrzenie w wodę** i zbiorowe **odprowadzanie ścieków**, przedstawionych przez PGK „Eko-Strug” Sp. z o.o. w Tyczynie, obowiązujących na terenie Gminy Tyczyn na rok 2012.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1291 z późn. zm.) oraz art.24 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006 r. Nr 123 poz. 858 z późn. zm.)

Rada Miejska w Tyczynie uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Zatwierdzić taryfy na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na rok 2012, przedstawione przez PGK „Eko-Strug” Sp. z o.o. w Tyczynie w wysokości:

1) Wysokość cen i stawek opłat za dostarczoną wodę

	Cena netto	z VAT 8%
Cena za 1 m³ dostarczonej wody	3,30 zł	3,56 zł
Stawka opłaty abonamentowej	5,14 zł	5,55 zł/odbiorcę/miesiąc

2) Wysokość cen i stawek opłat za odprowadzanie ścieków

	Cena netto	z VAT 8%
Cena za 1 m³ odprowadzonych ścieków	5,62 zł	6,07 zł
Stawka opłaty abonamentowej	7,20 zł	7,78 zł/odbiorcę/miesiąc

2. Taryfy na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków obowiązują od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r.

§ 2.

Taryfy podlegają ogłoszeniu w trybie określonym w art.24 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.).

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Tyczyna.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, a mocą obowiązującą od dnia **1 stycznia 2012 r.**

*Radosnych i rodzinnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz wiele dobrego
w Nowym 2012 Roku, wraz
z podziękowaniem za współpracę
Mieszkańcom wsi Hermanowa,
Radzie Sołeckiej,
Organizacjom Społecznym,
Radzie Miejskiej,
Burmistrzowi i Pracownikom
Urzędu Miejskiego w Tyczynie*

życzy

Soltys Marta Leniart

Wszystkiego najlepszego

z okazji

ZŁOTYCH GODÓW

oraz

na dalsze wspólne lata samych
radości i szczęśliwych chwil

CECYLI I EDWARDOWI

KOSIBA

życzą:

Mariola,
Viola
i Tomek
z rodzinami.

DYŻURY SOLTYSÓW

Soltys wsi Hermanowa

dyżuruje w każdy poniedziałek
w godz. od 9.00 - 10.00

w biurze Domu Ludowego.

Kontakt pod numerem telefonu:

(17) 22-99-466.

Soltys wsi Matysówka

dyżuruje w każdy poniedziałek
w godz. od 19.00 - 20.00

w biurze Domu Ludowego.

Kontakt pod numerem telefonu:

(17) 22-99-372.

Soltys wsi Kielnarowa

przyjmuje interesantów

w czwartki w godz. od 18.00 - 20.00

w biurze Domu Ludowego.

(17) 22-19-350.

Najbliższe dyżury:

15 grudnia 2011 r., 12 stycznia 2012 r.

Soltys wsi Borek Stary

Kontakt pod numerem telefonu:

(17) 22-98-065.

BOGUSŁAW SOWA

Sprawy możliwe do załatwienia w Starostwie Powiatowym cz. I

BOGUSŁAW SOWA - aplikant adwokacki, doktorant na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL w Lublinie, doradca marszałka województwa podkarpackiego Mirosława Karapyty.

Samorząd powiatowy jest drugim, obok gminy i samorządu województwa, szczeblem w strukturze samorządu terytorialnego o zasięgu (charakterze) lokalnym.

Do samorządu powiatowego należy szereg zadań publicznych, które wykonuje na podstawie ustaw, stosując zasady i procedury z kodeksu postępowania administracyjnego. W starostwie można załatwić szereg spraw istotnych z punktu widzenia obywatela.

Główne zadania Starostwa Powiatowego.

I. W zakresie administracji architektoniczno-budowlanej:

- sprawowanie nadzoru urbanistyczno – budowlanego dotyczącego zgodności zagospodarowania terenu z ustaleniami wynikającymi z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganiami ochrony środowiska,
- sprawowanie nadzoru techniczno – budowlanego w zakresie zapewnienia warunków bezpieczeństwa ludzi i mienia w projektach i przy wykonywaniu robót budowlanych,
- sprawowanie nadzoru i kontroli w zakresie:
 - a) zgodności rozwiązań architektoniczno – budowlanych z przepisami techniczno – budowlanymi oraz zasadami wiedzy technicznej;
 - b) właściwego wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie;
 - c) kontrolowanie posiadania przez osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie uprawnień do pełnienia tych funkcji;
 - d) udzielanie bądź odmawianie zgody na odstąpienie od przepisów techniczno – budowlanych;
 - e) nakładanie obowiązku ustanowienia inspektora nadzoru inwestorskiego oraz zapewnienia nadzoru autorskiego,
- wydawanie decyzji zezwalającej lub odmawiającej pozwolenia na budowę,
- przyjmowanie zgłoszeń o zamiarze budowy oraz wykonywania robót budowlanych nieobjętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia na budowę,
- nakładanie obowiązku uzyskania pozwolenia na rozbiórkę i wydawanie decyzji zezwalającej lub odmawiającej pozwolenia na rozbiórkę,
- przenoszenie decyzji pozwolenia na budowę na rzecz innej osoby,
- udzielanie pozwolenia na zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego.

II. W zakresie geodezji i kartografii:

- gromadzenie i prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, kontrola opracowań przyjmowanych do zasobu oraz udostępnianie tego zasobu zainteresowanym jednostkom oraz osobom fizycznym i prawnym,
- prowadzenie ewidencji gruntów i budynków,

- sprawowanie kontroli działalności geodezyjnej i kartograficznej w zakresie przestrzegania przepisów obowiązujących przy wykonywaniu prac geodezyjnych i kartograficznych,
- wyłączanie gruntów z produkcji rolnej.

III. W zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami:

- wydawanie pozwoleń na:
 - a) wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza;
 - b) wytwarzanie odpadów,
- wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu,
- wydawanie pozwoleń zintegrowanych,
- wydawanie pozwoleń wodno – prawnych na:
 - a) szczególne korzystanie z wód w zakresie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz stwierdzenie wygaśnięcia, cofnięcia lub ograniczenia tych pozwoleń;
 - b) wykonanie urządzeń wodnych, w zakresie gospodarki ściekowej;
 - c) rolnicze wykorzystanie ścieków w zakresie nieobjętym zwykłym korzystaniem z wód;
 - d) wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska,
- dokonywanie przeglądu, ustaleń pozwoleń wodno-prawnych na wprowadzanie ścieków do ziemi lub do urządzeń kanalizacyjnych, a także realizacji tych pozwoleń,
- wydawanie decyzji eksploatacyjnych dla inwestycji, z której emisja nie wymaga pozwolenia tylko zgłoszenia o ile jest to uzasadnione koniecznością ochrony środowiska,
- wydawanie decyzji zobowiązujących podmioty negatywnie oddziałujące na środowisko do usunięcia przyczyn szkodliwego oddziaływania na środowisko i przywrócenia środowiska do stanu właściwego,
- wydawanie postanowień co do konieczności sporządzenia raportu i jego zakresu dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których raport może być wymagany,
- wydawanie postanowień uzgadniających przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla których raport może być wymagany,
- wydawanie zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów,
- wydawanie zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
- wydawanie zgody na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części,
- prowadzenie okresowych badań jakości gleby lub ziemi.

IV. W zakresie gospodarki wodnej:

- udzielanie pozwoleń wodno-prawnych na szczególne korzystanie z wód, regulację wód, wykonywanie urządzeń wodnych i innych wg posiadanych kompetencji, stwierdzenie wygaśnięcia, cofnięcia lub ograniczenia tych pozwoleń,
- przyznawanie odszkodowania w związku z cofnięciem lub ograniczeniem pozwoleń wodno-prawnych, jeżeli było to uzasadnione interesem ludności, ochroną środowiska albo ważnymi względami gospodarczymi,
- wydawanie decyzji o legalizacji urządzenia wodnego wykonanego bez wymaganego pozwolenia wodno-prawnego,
- dokonywanie przeglądu ustaleń pozwoleń wodno-prawnych.

Dziękujemy Bogu i ludziom

27 listopada br. w kościele parafialnym w Hermanowej została odprawiona msza św. dziękczynna za wybudowanie dróg w sołectwie Hermanowa oraz o błogosławieństwo Boże dla osób, które przyczyniły się do tych inwestycji.

w czasie homilii nawiązał do wielkiego dobra, jakie dokonało się dzięki Bogu i ludziom w naszej miejscowości, w ostatnim czasie, kierując gorące podziękowania do zaproszonych gości.

Wielką wdzięczność za wszelką po-

We mszy św. uczestniczyli m.in.: Starosta Rzeszowski **Józef Jodłowski**, Przewodniczący Rady Powiatu **Stanisław Obara**, Burmistrz Tyczyna **Jan Hermaniuk**, pracownicy gminy - inspektorzy **Stanisław Frączek**, **Aleksander Dawidziak** oraz przedstawiciele samorządu wiejskiego wraz z sołtysem **Martą Leniart**.

Ks. proboszcz **Wiesław Bednarz**

moc w realizacji zadań inwestycyjnych na terenie sołectwa Hermanowa skierowała sołtys wsi do wszystkich gości, którzy po mszy św. uczestniczyli w spotkaniu na plebanii. Gorące słowa podziękowania i uznania zostały skierowane przez władze powiatu, gminy i wsi Hermanowa do ks. proboszcza Wiesława Bednarza, który troszczy się o dobro naszej miejscowości.

Boże Narodzenie

To święto pełne uroku, szczególnie gdy świat wokół nas jest biały i zaśniewany.

Święto obchodzone jest od IV wieku naszej ery. Za dzień Bożego Narodzenia przyjęto datę 25 grudnia, ma ona upamiętniać narodziny Jezusa, poprzedza ją czterotygodniowy okres Adwentu, zakończony Wigilią i mszą odprawianą dokładnie o północy, zwaną Pasterką.

Tradycja obchodów Świąt Bożego Narodzenia, jaką znamy dzisiaj, zaczęła się kształtować w XVII wieku.

Do zwyczajów świątecznych należą:

- * spotkania z rodziną przy wspólnym wigilijnym stole, na którym nie może zabraknąć opłatka;
- * składanie sobie życzeń;
- * obdarowywanie się prezentami;
- * choinka;
- * wspólne śpiewanie kolęd.

Choinkę na terenie Polski zaczęto ubierać dopiero w XIX wieku. Ten piękny świąteczny zwyczaj wiąże się z postacią św. Bonifacego, który - według legendy - nawracając germańskie plemiona, podczas bożonarodzeniowego nabożeństwa, ściął pogański dąb, który padając zniszczył okoliczne drzewa, z wyjątkiem malutkiej sosny. Pierwszymi ozdobami choinki były jabłka, kojarzące się z rajskim drzewem życia. Gwiazda wieńcząca czubek ma przypominać o Gwieździe Betlejemskiej, świeczki symbolizują światło Chrystusa. Łańcuchy są symbolem węży i niewoli grzechu. Dawniej choinkę wnoszono do domu i zdobiono w dniu imienin Adama i Ewy. Czasy się zmieniły, od wielu lat pięknie ubrane choinki możemy już spotkać w połowie listopada. Czy to dobrze? - to pytanie pozostawiamy bez odpowiedzi.

Na wigilijnym stole nie może zabraknąć opłatka, czyli cieniutkiego ciasta z mąki zmieszanej z wodą, którym dzielimy się, składając sobie jednocześnie życzenia. Jest to tradycja polska, a wywodzi się jeszcze ze starochrześcijańskich obrządków składania chleba ofiarnego na ołtarzach i dzielenia się poświęconymi chlebkami podczas mszy. (red.)

Gwiazdka

*Fruną śnieżne gwiazdki
na niebie.*

*Artysta namalował kwiaty
na szybie.*

*Gwiazd wiele, wśród nich
Betlejemska.*

*Wciąż rodzi się ta sama prawda,
z którą wzrastamy,
by znów się odrodzić.*

*Później przychodzi znów nadzieja,
z nadchodzącym Nowym Rokiem.*

Andrzej Kalita

Na nadchodzące
**Święta Bożego
Narodzenia
i Nowy Rok 2012**
Panu Burmistrzowi,
Radzie Miejskiej
i wszystkim Pracownikom
Urzędu Miejskiego w Tyczynie
oraz
Mieszkańcom Sołectwa
Kielnarowa
najserdeczniejsze życzenia
przekazują:
Sołtys i Rada Sołecka

Z kart tyczyńskiej historii

Sylwetka ks. Antoniego Wacława Betańskiego na stałe weszła do dziejów naszego regionu. Był bowiem postacią wyjątkową. Z pochodzenia Czech, urodził się w Pradze. W latach 1770-1783 wykonywał obowiązki prepozyta tyczyńskiego. Według ks. Franciszka Malaka był świetnym duszpasterzem i administratorem, plenipotentem i zarządcą dóbr tyczyńskich z ramienia Branickich. Jego wizerunek zachowa-

wał się do dziś w naszej parafii. Jednakże miejsce pochówku księdza okrywa tajemnica. Niektórzy historycy twierdzą, iż jego grób znajduje się w Brzozowie inni są zdania, że jego doczesne szczątki spoczywają w Tyczynie.

Antoni Wacław Betański żył w latach 1714-1786. Był koadiutorem i biskupem przemyskim, a także pierwszym rektorem Uniwersytetu Józefińskiego we Lwowie. Duchowny czeski, kanonik w Hradcu i Starym Bolesławiu. Stamtąd dostał się na dwór cesarski do Wiednia i należał do grona wychowawców synów cesarzowej Marii Teresy. Od ok. 1755 r. przebywał w Polsce jako członek legacji austriackiej. W 1758 r. rozpoczął pracę na dworze hetmana Jana Klemensa Branickiego, pełniąc m.in. funkcję jednego z jego sekretarzy ds. międzynarodowych. Branicki wystarał się dla niego o odpowiednie uposażenie w postaci probostw w Goniądzu, Słocinie i Tyczynie. Po śmierci swego chlebodawcy osiadł na stałe w dobrach tyczyńskich.

Był wszechstronnie uzdolniony (pedagog, administrator, malarz, konserwator dzieł sztuki, budowniczy). Znał kilka języków. Malował obrazy religijne (m.in. *Ukrzyżowanie* w katedrze w Przemyślu i prawdopodobnie w kościele farnym w Rzeszowie).

Jako tyczyński proboszcz dbał o podniesienie jakości życia religijnego swoich parafian. W 1772 r. dzięki jego staraniom powstało przy kościele parafialnym w Tyczynie Bractwo św. Trójcy, Matki Boskiej Wniebowziętej i św. Katarzyny. Sam kościół, odnowiony wcześniej nakładem środków zmarłego Jana Klemensa Branickiego, został uroczystie poświęcony 26 maja 1782 r. Ksiądz Betański miał w Tyczynie własny dworek, który wybudował sam Branicki. według jego odrębnego projektu. Późniejszy biskup przemyski opiekował się miejscową szkołą, na którą legował w testamencie 2 000 złp. Jako administrator i dzierżawca Tyczyna był osobą bardzo energiczną, dobrym organizatorem, dlatego świetnie radził sobie z zarządzaniem wszystkimi sprawami miasteczka. Zauważył m.in. w tamtym okresie *kompletne rozpicie poddanych i strasliwą wprost demoralizację, niespotykaną w innych dobrach rzeszowskich* (z Listu ks. Betańskiego do Izabeli Branickiej).

Dzięki poparciu biskupa przemyskiego Józefa Tadeusza Kierskiego w 1781 r. został mianowany biskupem pomocniczym - koadiutorem przemyskim, a po śmierci Kierskiego w 1783 r. biskupem ordynariuszem diecezji. Sakrę biskupią przyjął 19 sierpnia 1781 r. w Starej Wsi. Rządy w diecezji przemyskiej objął 3 marca 1783 r., a 21 marca zrzekł się pro-

bostwa w Goniądzu. W tym samym roku zrezygnował też z probostwa w Tyczynie. Ustanowił konsystorz: przemyski i zamojski, uporządkował administrację kościelną diecezji, przeprowadzał wizytacje parafii i dbał o wykształcenie i oświecenie duchowieństwa. Był lojalny wobec władz austriackich, zwolennik reform kościelnych cesarza Józefa II. W 1784 r. zapewne jego ugodość wobec władz zaborczych w Wiedniu zadecydowała o powierzeniu mu stanowiska rektora Uniwersytetu Józefińskiego we Lwowie. Równie dobre stosunki utrzymywał ze stolicą apostolską. W dniu 21 maja 1783 r. otrzymał od Ojca św. 17 różnych władz i pozwoleń!

Betański przebywał głównie w Przemyślu i pałacu biskupim w Brzozowie, a obowiązki rektora wypełniał za niego ksiądz Finsinger, dziekan wydziału teologicznego. Dysponował sporym majątkiem. Zmarł w Brzozowie 21 stycznia 1786 r. w wieku 72 lat.

Zdaniem ks. Władysława Sarny pochowany został na cmentarzu parafialnym w Brzozowie bez żadnego pomnika lub jeśli pomnik był zbudowany, to zniszczył go ząb czasu. Nie zachował się w brzozowskiej bazylice żaden napis czy tablica ku jego czci. Tę wersję jego pochówku opublikował także Stanisław Lempicki w t. 1 *Polskiego Słownika Biograficznego* (Kraków 1977, str. 475-476).

Jednakże istnieją także informacje, że ks. bp. Betańskiego pochowano w Tyczynie, w nieistniejącym już kościele szpitalnym św. Krzyża. Ks. Franciszek Malak w *Dziejach parafii Tyczyn* (Tyczyn 1996, str. 86-87) podaje, że w roku 1932 ks. Wolski zanotował w Kronice parafii (t. III, str. 40): *Trumny. Dzisiaj tj. 16/4 zakonnice Siostry Dominikanki za Mojem pozwoleniem zaorały miejsce, na którym stał kościółek pod wezw. Św. Krzyża, a który spalił się jeszcze w 1930 r. Gdy rozebrały ołtarz z kamieni spajanych gliną i potem to miejsce orały, zauważyły cegły; odciągnęły kilka cegieł i wnet ukazał się grobowiec. Przybiegły do mnie, co robić. Kazałem zakryć i powiedziałem, że tam postawi się krzyż dębowy. Dnia 18/4 a więc dzisiaj w poniedziałek po południu przyjechał starosta z Rzeszowa i fizyk i inni i odbyli Komisję, ale proboszcza nie zawiadomili. Sami na swoją rękę to zrobili. Opowiada mi Kocój Władysław, mieszczanin, który tam był przy tem, że widział dwie trumny jeszcze dobre, jedną odsłonięto i leżał ksiądz, bo był ornat, biret i krzyżyk. Starosta powiedział do ludzi, bo zbiegli się, że skarbów nie ma. I kazał zakryć i zasypać. Mówił mi dziadek szpitalny, że całą noc strzegł stróż gminny „Zamora”, a ja dotąd nic nie wiem a piszę to godzina 6-ta wieczorem w poniedziałek dnia 18 kwietnia. Opowiadał mi Kocój, że ojciec jego mówił, iż śp. ks. Pysiewicz miał leżeć w tym oto miejscu, o którym mowa wyżej.*

Ciekawe są dalsze szczegóły. Otóż ks. Wolski nie zapisał, kto dokładnie w tę noc pilnował grobowca. Chłopi tyczyńscy rzekomo dorwali się jednak i do drugiej trumny. Według informacji przekazanej później przez Mieczysława Skotnickiego, miały tam znajdować się insygnia biskupie i woreczek ze złotymi dukatami z II połowy XVIII w. Jeden z tych dukatów znalazł się w rękach Pana Mieczysława, który oddał go swojemu profesorowi do muzeum gimnazjalnego w Rzeszowie. W tym odkrytym przez zakonnice grobowcu miał właśnie spoczywać biskup przemyski i proboszcz tyczyński, Antoni Wacław Betański, który w swoim testamencie miał wyrazić życzenie pochówku w Tyczynie.

Dziś nie ma śladu po kościółku. Czy ta historia zostanie kiedyś dopisana? Wątpię. A może jednak ktoś posiada inne informacje. Zapraszam do dyskusji.

Konkursy w instytucjach kultury gminy Tyczyn

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie

Na początku października MiGBP w Tyczynie ogłosiła dwa konkursy: **plastyczny i literacki**. Adresatem pierwszego z nich były dzieci z klas I - III ze szkół podstawowych gminy Tyczyn. Ich zadaniem było wykonać ilustrację do ulubionej książki. Konkurs literacki skierowaliśmy do klas IV-VI. Chętni uczniowie mieli napisać list, w którym zachęca kolegę lub koleżankę do przeczytania książki. Uroczyste rozstrzygnięcie obu konkursów, w których łącznie wzięło udział **170 osób**, miało miejsce w Bibliotece w Tyczynie (17 listopada br.). Nagrody zwycięzcom wręczył **Burmistrz Jan Hermaniuk** oraz przedstawiciele komisji oceniających (panie **Marta Leniart**, **Barbara Mroccka** i **Alicja Kustra** - dyrektor MiGBP).

Oto nagrodzeni uczniowie w konkursie literackim:

kategoria klas IV: I miejsce – **Kinga Dziura** (SP Kielnarowa), II m. - **Oliwia Sarna** (SP Tyczyn), III m. - **Maria Bomba** (SP Tyczyn), wyróżnienie: **Joanna Bomba** (SP Tyczyn);

kategoria klas V: I miejsce - **Dominik Grzebyk** (SP Kielnarowa), II m. - **Aleksandra Kalandyk** (SP Tyczyn), III m. - **Krzysztof Froń** (SP Tyczyn), wyróżnienie: **Szymon Mital** z Kielnarowej;

kategoria klas VI: I miejsce- **Milena Berestko** (Borek Stary), II m. **Natalia Mikrut** (Borek Stary), III m. **Ewelina Nieckarz** (Tyczyn), wyróżnienia: **Faustyna Tereszkiewicz** i **Julia Jarosz** z Tyczyna oraz **Katarzyna Żelazny** z Hermanowej.

Wspólne zdjęcie laureatów obu konkursów

Oto zwycięzcy w konkursie plastycznym:

kategoria klas I: I miejsce - **Ola Wróbel** z Tyczyna, II m. - **Filip Jaworski** z Hermanowej, III m.- **Monika Mazurkiewicz** z Hermanowej, wyróżnienie: **Mateusz Haloń** z Hermanowej, **Martyna Barć** z Tyczyna, **Dawid Ingot** z Borku Starego; kategoria klas II: I miejsce – **Wojciech Konkol** z Borku Starego, II m. – **Julia Kościółek** z Hermanowej, III m.- **Aleksandra Gajdek** z Tyczyna, wyróżnienia: **Julia Patrzyk** z Borku Starego, **Krystian Gutowski** z Hermanowej;

kategoria klas III: I m.- **Monika Kluz** (Hermanowa), II m.- **Gabriela Para** (Kielnarowa), III m. - **Michał Łobaza** (Tyczyn), wyróżnienia: **Iwona Otwinowska** (Borek Stary), **Kamila Rząsa** (Kielnarowa). W konkursie wyróżniono również prace dzieci ze Świetlicy przy SP w Tyczynie: **Moniki Paśko**, **Gabrysi Korytko**. Prace plastyczne można oglądać na wystawie w bibliotece.

Aleksandra Trojanowska

Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie

14 listopada br. w M-GOK w Tyczynie odbyły się gminne eliminacje *Wojewódzkiego Konkursu Literatura i Dzieci - Trzy Magiczne Słowa: proszę, dziękuję, przepraszam*. Na tyczyńskiej scenie zaprezentowali się uczniowie szkół podstawowych z Borku Starego, Hermanowej i Matysówki. Młodzi artyści walczyli o nominacje do eliminacji rejonowych w/w konkursu. Jury, pod przewodnictwem pani **Zofii Matys** - dyrektora MGOK, po przesłuchaniu prezentacji w kategoriach:

Mali artyści na scenie

recytacja, piosenka oraz inscenizacja, wyłoniło laureatów.

Oto oni: **Natalia Szura** z kl. I Szkoły Podstawowej w Borku Starym, **Norbert Narewski** z kl. I Szkoły Podstawowej w Matysówce, **Elena Kopaczyńska** z kl. VI Szkoły Podstawowej w Hermanowej (recytacje) oraz **Kinga Sikora** z kl. VI Szkoły Podstawowej w Matysówce (piosenka).

Miło nam również poinformować, że laureatkami rejonowych eliminacji tego konkursu zostały **Natalia Szura** i **Kinga Sikora**. Obydwie będą reprezentowały naszą gminę podczas wojewódzkich eliminacji Konkursu *Literatura i dzieci...* w dniach 28-29.11.2011r. w WDK w Rzeszowie. Także w kategorii plastyka wyłoniono najciekawsze prace, które wezmą udział w wojewódzkich eliminacjach konkursu. Laureaci w tej kategorii to: **Patrycja Cygan**, **Adrianna Liskowicz**, **Iwona Grządziel**, **Natalia Mikrut**, **Sylwia Krawczyk**, **Julia Patrzyk**, **Milena Konkol**, **Faustyna Krawczyk**, **Norbert Narewski**, **Julia Rzońca**, **Kinga Kalita**, **Mateusz Dulas**, **Oliwia Skowron**, **Izabela Wróbel**, **Aleksandra Liskowicz**, **Andżelika Tereszkiewicz**. Gratulujemy wszystkim wykonawcom i autorom prac, zachęcając jednocześnie do rozwijania swoich pasji oraz uczestnictwa w konkursach.

Barbara Mroccka

Zapowiedzi imprez M-GOK

8 stycznia 2012 r. - Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy - koncerty w Tyczynie; Koncert Noworoczny w Domu Ludowym w Borku Starym.

15 stycznia 2012 r. - Koncert Kolęd Orkiestry Dętej w Kościele w Hermanowej; Spotkanie opłatkowe dla seniorów w Domu ludowym w Kielnarowej.

21 stycznia 2012 r. - Dzień Babci i Dziadka w Domu Ludowym w Hermanowej.

22 stycznia 2012 r. - Przegląd Kolędowy Chórów w Domu Kultury w Tyczynie.

Akademia z okazji Święta Niepodległości

11 listopada
NARODOWE ŚWIĘTO
NIEPODLEGŁOŚCI

11 listopada to dzień szczególny dla Polaków – 11 listopada 1918 r. do nowego życia budziła się Polska, jeszcze bez granic, ale już wolna, niepodległa i zjednoczona po 123 latach zaborów.

Aby uczcić 93. rocznicę tych ważnych wydarzeń nauczyciele historii, wspomagani przez dyrekcję, nauczyciele muzyki i informatyki, przygotowali uroczystą akademię dla społeczności szkolnej i środowiska lokalnego.

W dniu 11 listopada 2011 r. nasz program artystyczny został zaprezentowa-

walutowej Władysława Grabskiego, budowie Gdyni i Centralnego Okręgu Przemysłowego, rozbudowie Warszawy, osiągnięciach na polu oświaty, sportu i kultury.

Całość była przeplatana piosenkami, w części pierwszej patriotycznymi i legionowymi, a w drugiej piosenkami z lat 20-tych i 30-tych XX wieku.

W roli solistów wystąpili: **Piotr Mazur**, **Klaudia Patalska**, **Aleksandra Kurda** i **Gabriela Bęben**. Wspierał ich chór szkolny, przygotowany przez panią **Dianę Haloń**.

Po każdej piosence sala nagradzała wykonawców gorącymi oklaskami. Szczególnie gorące brawa otrzymali

Na zakończenie Burmistrz Tyczyna podziękował wszystkim wykonawcom

ny mieszkańcom w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Tyczynie. Obchody rozpoczęły się mszą św. w intencji ojczyzny i złożeniem kwiatów pod pomnikiem Czynu Patriotycznego. Po mszy św. uczniowie wzięli udział w uroczystej akademii przygotowanej przez nauczycieli historii - **Wiesława Dziurę** i **Piotra Ledwonę**.

Uroczystość otworzył okolicznościowym wykładem Burmistrz Gminy Tyczyn **Jan Hermaniuk**.

Program artystyczny składał się z dwóch części. W pierwszej przedstawiono najważniejsze wydarzenia z lat 1914-1918 – powstanie Legionów Polskich, sylwetkę Józefa Piłsudskiego i pierwsze tygodnie Niepodległej Polski.

W drugiej części skupiono się na sukcesach II Rzeczypospolitej: odbudowie z wojennych zniszczeń, reformie

uczniowie za wykonanie charlestona. Uczniowie przez wiele godzin ćwiczyli ten widowiskowy, ale i technicznie trudny taniec pod fachowym okiem pani **Małgorzaty Kędzierskiej**. Soliści i tancerze wystąpili w eleganckich strojach z epoki.

Akademię wzbogaciła ciekawa prezentacja multimedialna przygotowana przez pana **Mariusza Konia**. Slajdy były przeplatane mapkami i fragmentami filmów.

Zapełniona sala widowiskowa Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Tyczynie z władzami gminy, radnymi i dyrektorami szkół bardzo ciepło przyjęła nasz program artystyczny, wielokrotnie nagradzając występujących brawami.

Po zakończonej akademii Pan Burmistrz dr Jan Hermaniuk podziękował wszystkim wykonawcom.

II Zjazd Szkół Jadwiżańskich

W dniu 26 października 2011 r. w Szkole Podstawowej w Hermanowej odbył się II Zjazd Szkół Jadwiżańskich Województwa Podkarpackiego. Przybyli do nas uczniowie, nauczyciele i dyrektorzy szkół wraz z pocztami sztandarami ze szkół podstawowych z Dydni, Maćkówki i Wólki Podlesnej.

Razem obejrzelśmy przedstawienie pt. *Czas jechać do Rzeczypospolitej* o przybyciu Królowej Jadwigi do Krakowa, w wykonaniu uczniów klasy VI. W czasy średniowieczne widzów przyniosła muzyka dawna i taniec dworski.

Dzieci z zacięciem oglądają książki o Królowej Jadwidze

Kolejnym punktem programu był turniej wiedzy o św. Królowej Jadwidze połączony z konkurencjami sprawnościowymi. Poziom wiedzy o naszej wspólnej Patronce był bardzo wysoki. Nagrody dla uczestników rywalizacji ufundowali: **Burmistrz Tyczyna** i dyrektor szkoły **Renata Prokop**.

Po konkursie goście zostali zaproszeni na poczęstunek i wspólną wycieczkę pod skałkę.

Pani Bogumile Świśt
oraz ekipie pracowników robót
interwencyjnych

Urzędu Miejskiego w Tyczynie serdeczne podziękowania za solidne i terminowe wykonanie prac porządkowych na terenie sołectwa Hermanowa składa

Sołtys wsi Marta Leniart

25 listopada - Święto Patronalne Gminy Tyczyn

Jubileusze, święta narodowe czy wydarzenia kulturalne to zawsze szczególnie ważny czas dla społeczności lokalnych. Dla mieszkańców gminy Tyczyn taką ważną datą jest 25 listopada. W tym dniu swoje imieniny obchodzą wszystkie Katarzyny. Dla nas imię to jest szczególnie ważne, bo od stuleci św.

Katarzyna jest patronką tyczyńskiej świątyni, a od kilku lat także naszej Gminy. Jak zawsze w głównych uroczystościach, na które składają się msza św. oraz okolicznościowa akademie w M-GOK w Tyczynie, biorą udział przedstawiciele władz samorządowych z Burmistrzem Tyczyna na czele, dyrektorzy szkół, instytucji oraz mieszkańcy - nie tylko naszego miasteczka. W tym roku uroczystej mszy św. przewodniczył **biskup Marian Rojek**, w koncelebrze z księżmi z naszej tyczyńskiej świątyni - z proboszczem **Marianem Czenczkiem** na czele. Ksiądz biskup wygłosił też homilię, podczas której przypomniał historię życia i świętości naszej patronki. Po niej nastąpił bardzo uroczysty moment – poświęcenie nowego sztandaru Gminy Tyczyn, który odtąd z dumą prezentowany będzie na wszystkich ważnych uroczystościach. Obrzędu poświęcenia sztandaru dokonał biskup Marian Rojek. Nowy symbol Gminy ucałował i przejął burmistrz **Jan Hermaniuk** oraz przewodniczący Rady Miejskiej **Adam Skowroński**. Następnie sztandar przekazano pocztowi sztandarowemu, w którego skład weszli radni: **Halina Drażek**, **Krystyna Szyszka** i **Janusz Skoczylas**.

Po uroczystościach w kościele odbyła się okolicznościowa akademie. Przybyłych gości z ks. biskupem oraz ks. proboszczem na czele powitał burmistrz. Program rozpoczęły uczennice tyczyńskiego gimnazjum (**P. Bialic**, **D. Portręt**, **J. Paluch**) recytacją wierszy: *Wiara, Nadzieja* i *Miłość* - trzech wyjątkowo pięknych utworów Cz. Miłosza, które powinny być drogowskazem człowieka w jego życiowej wędrówce. Po recytacjach burmistrz Tyczyna oraz kierownik USC wręczyli, w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej, medale „Za długoletnie pożycie małżeńskie”.

Otrzymali je: **Mieczysław i Aniela Lisowiczowie** (Diamantowe Gody) oraz **Irena i Ferdynand Gliwowie** (Złote Gody). Święto Patronalne to doskonała okazja do wręczenia nagród osobom, które w sposób szczególny przyczyniły się do rozwoju naszej małej ojczyzny. W tym roku nagrody te przyznano:

- **Andrzejowi Szypule** - „za krzewienie kultury muzycznej”, a w szczególności za pracę społeczną jako dyrektor artystyczny Przeglądu Kolęd i Pastoralek w Tyczynie;

- **Stefanowi Płonce** – „za krzewienie krajoznawstwa i turystyki” wśród dzieci i młodzieży;

Szanowni Jubilaci odbierają pamiątkowe medale

- **Krzysztofowi Koziolkiewiczowi** - „za animowanie przedsięwzięć kulturalnych” w gminie Tyczyn, a w szczególności za *Toczydło*.

Od lewej stoją: Burmistrz, A. Szypuła, S. Płonka i K. Koziolkiewicz

W kolejnej części spotkania przewodniczący Rady Miejskiej w Tyczynie Adam Skowroński dokonał prezentacji sztandaru, na którego awersie znajduje się wizerunek św. Katarzyny, a na rewersie orzeł biały na czerwonym tle. Na drzewcu sztandaru znajdują się gwoździe symbolizujące miasto Tyczyn oraz poszczególne sołectwa. Przewodniczący Rady Miejskiej wyraził nadzieję, że sztandar dobrze będzie służył naszej Gminie i jej mieszkańcom, że wokół niego skupiały się będą nasze wspólne działania. Po prezentacji sztandaru Burmistrz wręczył puchar **mamie Tomka Piotrowskiego**, prosząc ją o przekazanie synowi podziękowań, w imieniu własnym i mieszkańców, za promocję naszej Gminy w programie *Mam Talent*. Święto Patronalne zakończyła część artystyczna, na którą złożyły się występ Orkiestry Dętej działającej przy M-GOK w Tyczynie oraz piosenki w wykonaniu uczestniczek I Festiwalu Piosenek im. K. Sobczyk (**A. Żak**, **E. Cieślak**, **K. Rzucidło**, **K. Ligęza**, **K. Patałska**). Wśród utworów oczywiście nie mogło zabraknąć *Małego Księcia*. Spotkanie zakończono odczytaniem listu, jaki skierował **Marszałek Mirosław Karapyta** z okazji Święta Patronalnego na ręce Burmistrza Tyczyna. Tak dobiegł końca ten szczególny dla naszej Gminy i jej mieszkańców dzień.

Podczas Święta Patronalnego zbierano 750,00 zł na Hospicjum dla Dzieci.

Dawnych wspomnień czar...

15 listopada br. w tyczyńskim Domu Kultury z inicjatywy Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury i Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej odbył się wernisaż wystawy fotografii *LO w Tyczynie w latach 1955 – 1971 w starej fotografii*.

Wernisaż był kontynuacją uroczystości jaka miała miejsce 22 października br. zorganizowanej przez grono absolwentów LO w Tyczynie „odnowicieli” nagrobka byłej **Dyrektor Wincenty Dąbrowskiej**. Pomysłodawcy tej jakże chwalebnej inicjatywy to absolwenci z 1971 r., a więc roku odejścia Dyrektora Dąbrowskiej na emeryturę. W 2011 r. mijają dwie okrągłe rocznice związane z panią Dyrektorem: 40-ta przejścia na emeryturę i 30-ta to rocznica jej śmierci. Komitet organizacyjny tych uroczystości pod kierunkiem **Zofii Domino** (prezesa TMZT) zebrał wiele zdjęć z tamtych lat, określanych jako *złota szesnastka*.

Zofia Domino - w trakcie prezentacji multimedialnej

Uroczystość rozpoczęła się mszą św. koncelebrowaną przez absolwentów LO w Tyczynie z homilią wygłoszoną przez ks. **Jana Pyziaka** (proboszcza z Matysówki) zawierającą wiele ciepłych słów, odnoszących się do grona pedagogicznego tamtych lat. Po mszy św. wszyscy przeszli na cmentarz, gdzie nad grobem Dyrektora odmówiono modlitwy, złożono kwiaty i zapalono znicze.

Kolejnym punktem uroczystości było spotkanie absolwentów w budynku liceum, gdzie wspominkom nie było końca. Wywoływały je stare zdjęcia zebrane na wystawie, a także prezentacja multimedialna przygotowana przez **Danutę Tadłę** (absolwentkę z 1971 r.). Z racji, iż wystawę obejrzało wąskie grono absolwentów, Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej wraz z dyrekcją M-GOK w Tyczynie postanowiło udostępnić ją szerszemu gronu mieszkańców Tyczyna. I tak przy zapelnionej *po brzegi* sali widowiskowej M-GOK powróciliśmy ponownie do lat 1955 – 1971 w tyczyńskiej *Orkanówce*.

Wśród zaproszonych gości był burmistrz - dr **Jan Hermaniuk z żoną**, ks. proboszcz – dr **Marian Czenczek**, przedstawiciele Rady Osiedla, radni Rady Miejskiej z przewodniczącym **Adamem Skowrońskim**, byli mieszkańcy Tyczyna, absolwenci i młodzież licealna z opiekunką **Krystyną Kielar** – autorką wspomnień o Dyrektora Dąbrowskiej zamieszczonych, w książce pt. *50 lat LO w Tyczynie*. W trakcie spotkania Zofia Domino dokonała prezentacji nowego Zarządu, a następnie przypomniała o 45-letniej działalności Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej. Opowiedziała również o powstaniu

Swoimi wspomnieniami o Pani Dyktor podzieliła się również Elżbieta Baran

chłopskiego gimnazjum w pańskim palacu.

Wśród zebranych wytworzyła się bardzo rodzinna i ciepła atmosfera, rozpoznawano siebie lub znajomych na starych fotografiach.

Został odczytany również wiersz poświęcony Dyrektora Dąbrowskiej (zwanej *Panią na Tyczynie*) i gronu pedagogicznemu tamtych lat, a ułożony na tę okoliczność przez byłego absolwenta **Tadeusza Nazimka**.

W części towarzyskiej, przy kawie, herbatce i ciastkach, toczyły się rozmowy w grupach. Wiele osób zadeklarowało chęć przystąpienia do grona członków TMZT, wśród nich znalazł się ks. proboszcz M. Czenczek, z czego jesteśmy bardzo dumni i za co serdecznie dziękujemy.

A oto fragment wiersza Tadeusza Nazimka:

*Z tamtych zaś czasów w pamięci
Wspomnienie pozostało:
Ten mundur z lampasem czerwonym,
Spódniczka z bluzeczką białą.
Było dobrze, beztrosko,
choć wszyscy mieli mało.
Lecz to, co każdy posiadał,
Do szczęścia nam wystarczyło.*

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
i Nowego 2012 Roku
wszystkiego co najlepsze
swoim Klientom
życzy:

Sklep **OLA**

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
i Nowego Roku
wszystkiego najlepszego swoim Klientom
życzą:

Wacław Kustra
i Janusz Chruszcz

To już XX Finał WOŚP!

W tym roku gramy z pompą! **Zdrowa mama, zdrowy wcześniak, zdrowe dziecko**, czyli zbieramy pieniądze na zakup najnowocześniejszych urządzeń dla ratowania życia wcześniaków oraz pomp insulinowych dla kobiet ciężarnych chorych na cukrzycę.

Wybór tematu 20. Finału poprzedzono konsultacjami z ogromną rzeszą lekarzy, którzy przez wszystkie minione lata współpracowali z Fundacją wspierającą wiele różnych dziedzin medycyny dziecięcej. To niesamowite, jak wiele udało się zmienić na lepsze w standardach opieki nad dziećmi w polskich szpitalach – w tym wiele dzięki Orkiestrze. Niektóre problemy, takie jak chociażby retinopatia wcześniaka, udało się wyeliminować w 100%.

Swoją działalność Wielka Orkiestra zaczynała od ratowania życia noworodków chorych na serce. Po 20 latach nadal priorytetem w działaniach WOŚP jest noworodek. W tym roku skoncentruje się nad opieką medyczną nad wcześniakiem, ale także nad zdrowiem chorej na cukrzycę kobiety w ciąży.

Według Światowej Organizacji Zdrowia cukrzyca to choroba cywilizacyjna XXI wieku. Fundacja od kilku lat kupuje pompy insulinowe dla kobiet chorych na cukrzycę, które dzięki planowaniu i odpowiedniej terapii w czasie ciąży mogą urodzić zdrowe dzieci. Planowany jest zakup kilkuset urządzeń, aby w 100% zaspokoić potrzeby przyszłych matek. W czasie tego Finału przeprowadzona będzie ogromna kampania medialna na rzecz walki z tą chorobą wszystkich Polaków, bez względu na ich płeć czy wiek. Fundacja jest tu konsekwentna - przypomina, że ogromnym sukcesem zakończyła się realizacja Programu Leczenia Pompami Insulinowymi Dzieci z Cukrzycą – Fundacja WOŚP kupiła blisko 3000 urządzeń i w chwili obecnej program ten przejęło Ministerstwo Zdrowia.

W Tyczynie także po raz dwudziesty odbędzie się finał WOŚP, do którego przygotowania idą pełną parą – już dziś zamknięta jest lista wolontariuszy, którzy będą kwestować na terenie gmin: Tyczyn, Błażowa, Chmielnik, Hyżne oraz Lubenia, w liczbie tak jak w roku poprzednim 80 osób! W zeszłym roku zebraliśmy 30 292,29 zł, co jest rekordem tyczyńskiego sztabu, który chcemy w tym roku pobić! Zapraszamy już dzisiaj do przyłączenia się do wspólnego grania z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy! Nasi wolontariusze od wczesnych godzin porannych będą przechodzili się po wszystkich miejscowościach naszej i sąsiadujących gmin. A my jako organizatorzy (Miejsko Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie oraz Związek Młodzieży Wiejskiej – Koło w Tyczynie) przygotowujemy finał, który 8 stycznia 2012 r. będzie można obejrzeć w sali widowiskowej w M-GOK w Tyczynie. Gorąco wierzymy, że będzie to wspaniały – jubileuszowy XX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Tyczynie. Już dziś zapraszamy od godziny 13:30 na występy zespołów dziecięcych i młodzieżowych działających przy Domu Kultury, pokazy taneczne, licytacje (m.in. monet okazjonalnych wydanych z okazji przewodnictwa Polski w UE, piłki z podpisami reprezentacji Rosji w siatkówce), koncert zespołu Heaven z Czudca, a na koniec na 20:00 na pokaz sztucznych ogni na Rynek w Tyczynie.

Więcej informacji znajdą Państwo na plakatach przed samym finałem!

Do zobaczenia !

Związek Młodzieży Wiejskiej Koło w Tyczynie oraz Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie zapraszają na

20 FINAŁ Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Gramy: **8 stycznia 2012 r.**
Początek już o **godz. 13.30.**

Dyrektor Zespołu Szkół
w Tyczynie
ZAPRASZA
na

noworoczno – karnawałowy
koncert kwartetu smyczkowego,

który odbędzie się w Pałacu Wodzickich
11 stycznia 2012 roku, o godzinie 18.00.

W repertuarze muzyka rozrywkowa i poważna.

Wstęp wolny.

Agnieszka Chmiel

Tych z Państwa, którzy wezmą udział w Koncercie z pewnością zachwyci **nowa szata** naszego Liceum.

Autorką prezentowanego poniżej zdjęcia jest nauczycielka j. angielskiego **Renata Zawadzka.**

Nasi Bracia Starsi w Wierze - relacje polsko-żydowskie w przedwojennym Tyczynie

to tytuł spotkania, które odbędzie się

w sobotę 14 stycznia o godz. 18.00.

Spotkanie, na które zaprasza Burmistrz Tyczyna odbędzie się w ramach **DNI JUDAIZMU.**

Współorganizatorzy: M-GOK, TMZT, MiGBP

EUROPEJSKI FUNDUSZ

ROZWOJU WSI POLSKIEJ

7. edycja Programu Wspierania Aktywności Lokalnej „Razem Możemy Więcej”

Rusza kolejna edycja konkursu wniosków w ramach Programu Wspierania Aktywności Lokalnej „Razem Możemy Więcej”, którego organizatorem jest Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej. Celem projektu jest rozwój infrastruktury społecznej oraz promowanie postaw i aktywności obywatelskiej wśród mieszkańców terenów wiejskich. O dotacje na realizację lokalnych inicjatyw społeczno - kulturalnych mogą ubiegać się organizacje pozarządowe i podmioty kolegiacyjne działające na terenach wiejskich. Wnioski można składać do 5 stycznia 2012 r. W 7. edycji programu EFRWP przeznaczył na granty 300 tys. zł.

Program „Razem Możemy Więcej” jest realizowany przez Fundację Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej od 2009 r. W dotychczasowych sześciu edycjach programu złożonych zostało łącznie ponad 1500 wniosków. Nagrodzono 236 projektów, na łączną kwotę 956.714 zł.

Nowa formuła programu

W dniu 16 listopada br. Zarząd Fundacji EFRWP dokonał nieznacznych korekt Regulaminu programu „Razem Możemy Więcej”, których celem jest jeszcze większe zwrócenie uwagi na wspólne działania i kolegiacyjność realizowanych projektów. Preferowane będą m.in. projekty realizowane we współpracy z innymi podmiotami/partnerami oraz wspólne projekty tzw. sieciowe, które swym zasięgiem obejmują obszar kilku gmin/sołectw i są wspólnie realizowane przez podmioty z tych gmin/sołectw. Takie projekty będą mogły liczyć na maksymalne wsparcie w wysokości 30 tys. zł. Zmianie uległa natomiast maksymalna kwota grantu oraz niektóre elementy, jakie mogą być finansowane w ramach projektu.

- Do budowania lokalnych więzi społecznych często nie są potrzebne duże pieniądze, ważniejsza jest chęć działania i wykorzystanie potencjału swojej najbliższej okolicy i jej mieszkańców. Zmodyfikowaliśmy program, aby dać szansę mniejszym, ale wartościowym pod względem merytorycznym projektom. Takim, które mają największą szansę na zainteresowanie mieszkańców i prawdziwie ich zaangażują – dodał, Marek Zagórski Prezes EFRWP.

Dla kogo dotacje

- W ramach projektu „Razem Możemy Więcej” o wsparcie finansowe mogą ubiegać się organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, posiadające określoną formę prawną, jak i podmioty kolegiacyjne (np. rady sołeckie, koła gospodyń wiejskich i inne), mające swoją siedzibę i prowadzące działalność na terenach wiejskich (wsie i miasta do 5 tys. mieszkańców).
- Maksymalna wysokość grantu nie może przekroczyć kwoty 7,5 tys. zł. W przypadku realizacji projektu przy udziale dodatkowych, zewnętrznych środków finansowych (dofinansowanie partnera, środki funduszu sołeckiego, dotacja gminy itp.), wielkość grantu może być podwyższona o 50%, jednak nie więcej, niż do kwoty 10 tys. zł. Natomiast w przypadku, gdy projekt swym zasięgiem obejmuje obszar kilku gmin/sołectw i jest wspólnie realizowany przy udziale podmiotów z tych

gmin/sołectw na mocy stosownego porozumienia (tzw. projekt sieciowy), w takim przypadku wielkość dofinansowania projektu będzie stanowiła sumę grantów uzyskanych przez wszystkie współpracujące podmioty, z zastrzeżeniem, że nie może ona przekroczyć kwoty 30 tys. zł.

- Wnioskowany grant nie może finansować całości kosztów przedsięwzięcia, a jedynie stanowić uzupełnienie udziału własnego wnioskodawcy, środków lub nakładów innych partnerów uczestniczących w realizacji projektu. Beneficjenci programu zostaną wyłonieni w drodze konkursu wniosków, a o dacie zakwalifikowania wniosku będzie decydowała data stempla pocztowego.

Obszary wsparcia

Dofinansowanie mogą uzyskać wnioskodawcy, realizujący projekty w następujących dziedzinach:

- szeroko pojęta działalność kulturalno - oświatowa, obejmująca:
 - > kultywowanie oraz rozwój dziedzictwa kulturalno – historycznego regionu, w tym zwłaszcza w zakresie zachowania obrzędów, tradycji, ginących zawodów, itp. oraz troski oabytki kultury materialnej i niematerialnej,
 - > wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz zagospodarowania ich czasu wolnego poprzez udział w zajęciach edukacyjnych/kulturalnych,
 - > wspieranie i rozwijanie różnych form edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej wraz z niezbędną infrastrukturą edukacyjną,
 - > przeciwdziałanie cyfrowemu wykluczeniu osób dorosłych;
- szeroko rozumiana działalność w zakresie ochrony i promocji zdrowia, w tym zwłaszcza w zakresie promocji zdrowego trybu życia i aktywności ruchowej, profilaktyki zdrowotnej, a także działań na rzecz rehabilitacji oraz opieki nad osobami niepełnosprawnymi;
- inicjatywy społeczne na rzecz budowy małej infrastruktury drogowej (ścieżki rowerowe, chodniki, wiaty) służące m.in. poprawie bezpieczeństwa mieszkańców.

W ramach programu mogą być finansowane wydatki związane m.in. z:

- zakupem i/lub wykonaniem strojów, instrumentów muzycznych lub innych elementów związanych z realizacją projektów;
- przystosowaniem obiektów do prowadzenia działalności wynikającej z realizowanych projektów (np. drobne remonty), włącznie z zakupem wyposażenia w zakresie wynikającym bezpośrednio z projektu;
- tworzeniem (budowa, adaptacja, remonty) obiektów tzw. przestrzeni publicznej (np. mini-amfiteatry, wiejskie place spotkań, itp.) na potrzeby działalności kulturalno – oświatowej;
- wytyczeniem i oznakowaniem tras/ścieżek dydaktycznych/edukacyjnych związanych z dziedzictwem historycznym i przyrodniczym regionu (np. tablice informacyjne, miejsca postoju i odpoczynku itp.).

Regulamin programu, zasady kwalifikacji oraz formularz wniosku są dostępne na stronie www.efrwp.pl w zakładce Dotacje.

Program jest zarządzany i realizowany bezpośrednio przez EFRWP.

ANITA DRAŻEK, URSZULA PODGÓRSKA

SOS dla kobiet

Choroby nowotworowe stanowią wielki problem współczesnego świata. Są drugą, po chorobach układu krążenia, przyczyną zgonów w Polsce. Właściwym postępowaniem jest zapobieganie rozwojowi tych chorób - czyli profilaktyka. Wczesnie wykryty nowotwór daje niemal stuprocentowe szanse na wyleczenie. Dlatego twierdzenie, że można wygrać walkę o życie nie jest przesadzone.

Rak piersi jest najczęściej występującym nowotworem złośliwym u kobiet. Co roku zapada na tę chorobę **14 tys. Polek**. Prawie połowa z nich umiera, bo **zbyt późno** zgłosiły się do lekarza. Na raka piersi chorują przeważnie kobiety ok. 50 roku życia. Im starszy wiek, tym częściej występuje nowotwór.

Drugim, co do częstości występowania nowotworem u kobiet, jest rak szyjki macicy. Każdego roku diagnozuje się go u 4 tys. Polek, niestety aż połowa z nich umiera. Nowotwór szyjki macicy nazywany jest „cichym zabójcą”.

Choroby nowotworowe rozwijają się podstępnie, na początku nie dając objawów, które mogą być przez kobiety zauważone. Jeżeli objawy są już widoczne, to leczenie jest trudniejsze, a może być już nieskuteczne. **Często słyszymy twierdzenie: lepiej nie wiedzieć.** Pamiętajmy, że takie podejście przekreśla szansę na wyleczenie, bo lepiej wiedzieć wcześniej o chorobie, aby mieć możliwość skutecznego leczenia.

Wykrywaniu chorób nowotworowych służą programy profilaktyczne finansowane przez Ministerstwo Zdrowia.

Obecnie można skorzystać z bezpłatnych badań mammograficznych wykonywanych w ramach **Programu Wczesnego Wykrywania Raka Piersi**. Na mammografię mogą zgłaszać się kobiety w wieku od 50 do 69 lat (w roku 2010 to kobiety urodzone w latach 1941 - 1960), które nie miały w ciągu ostatnich 3 lat wykonywanej mammografii.

Na badanie nie trzeba mieć skierowania od lekarza, wystarczy umówi się telefonicznie z placówką, w której jest pracownia mammografii (np. ZOZ nr 2, Przychodnia przy ul. Fredry w Rzeszowie tel. 17-86-13-605). Do badania nie trzeba specjalnego przygotowania, wystarczy założyć dwuczęściowe ubranie, nie używać dezodorantu, talku, kremu w okolicy górnej połowy ciała. Badanie polega na wykonaniu prześwietlenia piersi, za pomocą którego można wykryć guzki średnicy 2-3 mm lub inne nieprawidłowości, których wykrycie jest niemożliwe w czasie samobadania piersi lub badania lekarskiego.

Drugim programem profilaktycznym jest **Program Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy** – na badania mogą zgłaszać się kobiety między 25 a 59 rokiem życia, które w ciągu ostatnich 3 lat, nie miały wykonywanego wymazu cytologicznego. Badanie jest bezpłatne. Jak przygotować się do badania, wyjaśni położna, do której każda kobieta powinna być zapisana (poprzez wypełnienie deklaracji wyboru). Nie jest potrzebne skierowanie. Można zgłosić się do Przychodni Rejonowej w Tyczynie, lub do innej placówki, gdzie jest poradnia ginekologiczna, która świadczy usługi w ramach umowy z NFZ. W razie wykrycia nieprawidłowości o dalszym postępowaniu decyduje lekarz.

Mimo wielu akcji społecznych, Polki nie chcą się badać. Stowarzyszenie „Damy Radę” zapytało 4,5 tys. kobiet o ich

profilaktykę raka szyjki macicy. Okazało się, że ponad połowa z nich wykonywała badania cytologiczne rzadziej niż raz na 3 lata. 13 kobiet umiera w Polsce każdego dnia na raka piersi, kolejnych 5 na nowotwór szyjki macicy (*Gazeta Prawna*). Świadczy to o tym, że problem jest poważny. Być może jedną z przyczyn tego zjawiska jest niedoinformowanie kobiet o możliwości wykonywania badań, jak i brak świadomości na temat znaczenia profilaktyki. Dlatego powstał ten artykuł.

W razie wątpliwości można skontaktować się ze swoją pielęgniarką rodzinną, z położną rodzinną.

Przypominamy o obowiązku zapisania się (wypełnienia deklaracji) do pielęgniarki rodzinnej i położnej rodzinnej, aby można było bezpłatnie korzystać ze świadczeń zdrowotnych. Do świadczeń tych należy również edukacja zdrowotna, czyli przekazywanie informacji m.in. na temat, jak radzić sobie z problemami zdrowotnymi.

Koniec roku zbliża się dużymi krokami. Mamy nadzieję, że dla kobiet grudzień będzie czasem nie tylko wyjątkowej pracy, ale także miesiącem, w którym pomyślimy również o swoim zdrowiu.

Ekologia * Ekologia

ANNA PONDO

Kochasz dzieci - nie pal śmieci

Co roku w sezonie grzewczym nad naszym miasteczkiem unoszą się kłęby dymu. To znak, że mieszkańcy Tyczyna zaczęli palić w domowych piecach swoje śmieci. Z kominów ulatnia się często czarny, śmierdzący dym. I nikt nie zdaje sobie sprawy, że wartość energetyczna spalanych w ten sposób śmieci jest znikoma i niekorzystna dla pieców, zaś zatrucie środowiska ogromne. Dlatego warto poznać kilka ważnych informacji, które mam nadzieję, przekonają czytelników, że należy zastanawiać się nad tym, co wkładamy do pieca.

Kilka suchych faktów

Podczas spalania jednego kilograma opakowań zawierających polichlorek winylu (reklamówki, butelki plastikowe itp.) powstaje ok. 280 litrów chlorowodoru, który w połączeniu z parą wodną tworzy kwas solny.

Do innych związków wydzielanych do atmosfery podczas spalania popularnych odpadów w gospodarstwach domowych zaliczamy: tlenki azotu, tlenki siarki, tlenki węgla oraz pyły.

Jak związki te wpływają na nasz organizm?

Tlenki azotu, mogą być przyczyną śmiertelnego **zapalenia płuc**, a powstający w procesie spalania dwutlenek siarki powoduje u ludzi **trudności w oddychaniu**, sprzyja też korodowaniu metalowych konstrukcji, a kumulując się w glebie powoduje jej zasolenie i zakwaszenie.

Tlenek węgla, wydzielany do powietrza, którym oddychamy **utlenia się i wiąże w organizmie człowieka czerwone ciałka krwi**, utrudniając przez to transport tlenu w układzie krwionośnym.

BEATA BYCZYŃSKA-GRUCA

Rodzina i wychowanie

Pułapki porozumiewania się ciąg dalszy

Sztuka słuchania

Ważnym elementem otwartej komunikacji jest bycie dobrym słuchaczem. Niech mi Państwo uwierzą, że jest to szalenie trudna sztuka, wymagająca wielkiego wysiłku. Przez codzienny pośpiech, stres i napięcie,

którego doświadczamy w życiu, łatwo zaniedbać dziecko lub tylko biernie je wysłuchać. Nawet jeśli w danym momencie nie możemy poświęcić dziecku całej uwagi, to wystarczy za-trzymać się na chwilę i krótko odpowiedzieć na jego pytanie. O wiele lepiej powiedzieć dziecku „Jestem teraz zajęta/ty. Możemy porozmawiać za piętnaście minut?“, niż słuchać tylko połowicznie. Dziecko będzie przynajmniej wiedziało, że przy-wiązujemy wagę do tego, co ma nam do powiedzenia i po-święcimy mu czas trochę później. Jeśli dziecko odczeka wy-znaczony czas, pamiętajcie, by mu powiedzieć, jak bardzo do-ceniacie jego cierpliwość. Nie można zakończyć żadnej dys-kusji na temat skutecznego porozumiewania się z dziećmi lub nastolatkami, nie wspominając o wadze komunikacji niewer-balnej. Uwrażliwienie na niewerbalne sygnały wysyłane przez dzieci może rodzicom wiele powiedzieć o ich nastroju, uczu-ciach i aktualnym stanie umysłu.

Kilka porad dotyczących komunikacji niewerbalnej:

- przerwij swoje zajęcia i skup na dziecku całą uwagę;
- utrzymuj stały kontakt wzrokowy;
- unikaj przerywania - pozwalając dziecku skończyć to, co chce powiedzieć, w ten sposób okazujesz mu szczere i pełne troski zainteresowanie;
- uśmiechaj się w odpowiednich momentach, aby pokazać dziecku, że rozmowa z nim nie jest dla ciebie obciążeniem.

Podsumowując:

Kiedy nauczymy się niełatwej sztuki porozumiewania się z dziećmi, niewątpliwie zauważymy kilka ważnych zmian. Nasze dzieci chętnie będą zwracać się do nas, by porozmawiać o swoich zmartwieniach. Czując, że są słuchane i rozumiane, częściej będą się kierować naszymi sugestiami. Rodzicom ży-czę cierpliwości, owocnej pracy i samych sukcesów w trudnej sztuce komunikacji.

Część V „Zrobię to za ciebie”

Bez względu na to, jak wspaniałymi jesteśmy rodzicami, nasze dzieci będą napotykały na swojej drodze różne trudności i przeszkody. Jest to bowiem nieunikniona część życia. Nam rodzicom nie będzie łatwo patrzeć, jak one zmagają się z tymi wyzwaniami. Jako osoby bardziej doświadczone niewątpliwie będziemy starać się wykorzystać swoje przeżycia, by ustrzec nasze pociechy przed bólem i rozczarowaniem. Musimy jed-nak być bardzo czujni, aby poprzez dążenie do bycia przewod-nikami i obrońcami swoich dzieci, nie wpaść w pułapkę „zro-bię to za ciebie”.

Biorąc się za rozwiązywanie problemów naszych latorośli, pozbawiamy je możliwości uczenia się na własnych błędach. Mimowolnie zachęcamy je do tego, by były zależne od nas, zamiast uczyć niezależności i samodzielności. Nie pozwalając dzieciom doświadczyć konsekwencji ich postępowania,

(Ciąg dalszy na stronie 18)

Pyły unoszące się z naszych kominów zawierają związki metali ciężkich m.in. toksycznego ołowiu i kadmu. W wyniku samorzutnych reakcji chemicznych z emitowanych pyłów, w obecności metali ciężkich, tlenu i pary wodnej z powietrza powstają bardzo groźne związki, zwane dioksynami i furana-mi. Są to związki rakotwórcze. Należy podkreślić, że powsta-ją one przede wszystkim w wyniku spalania drewna meblowe-go, pozostałości farb i lakierów, plastikowych toreb z poliety-lenu, czy papieru z nadrukiem farb kolorowych.

Dopuszczalne stężenie dioksan i furanów w dymie wydo-bywającym się z domowych kominów wynosi 0,1 nanograma/ m³. Niestety, fakty są takie, że rzeczywiste stężenie tych zwią-zków wynosi ok. 100 nanogramów/m³ (tj. tysiąc razy więcej).

Trujące związki chemiczne (np. dioksyne), które wydoby-wają się z niskich kominów budynków mieszkalnych, nie są unoszone przez wiatr na duże wysokości ani nie ulegają roz-proszeniu. Najczęściej opadają w bliskim sąsiedztwie naszych domów i osiadają na roślinach, którymi żywią się zwierzęta hodowlane lub ludzie. W ten sposób wnikają do łańcucha po-karmowego i są sprawcami zachorowań na raka, zaburzeń hor-monalnych oraz kłopotów z zajściem w ciążę.

Raport Komisji Europejskiej informuje, iż co roku na cho-roby wywołane złym stanem powietrza umiera 28 tysięcy Po-laków!

Co można spalać w domowych piecach?

- odpady z gospodarki leśnej,
- korę i korek, drewno,
- trociny,
- ścinki drewniane,
- tekturę i papier,
- opakowania z drewna,
- odpadową masę roślinną,
- odpady ulegające biodegradacji.

Za spalanie innych śmieci w domowych piecach grożą kary, ale o tym mogli się Państwo dowiedzieć z poprzedniego GT.

Polska znalazła się na liście 10 państw, przeciwko którym Komisja Europejska wszczęła postępowanie o naruszanie unijnych przepisów dotyczących czystości powietrza. Za za-nieczyszczenia powietrza główną odpowiedzialność ponosi dym z kominów domowych, w których spalane są śmieci.

Zakłady produkcyjne są obwarowane rygorystycznymi przepisami w tym zakresie i ewentualne przekroczenia do-puszczanych emisji zanieczyszczeń do atmosfery pociągają za sobą olbrzymie kary. Pozostaje tylko nadzieja, że jeśli nie zwycięży zdrowy rozsądek u właścicieli gospodarstw domo-wych, to odpowiednie kary ograniczą karygodny proceder spalania śmieci.

Trzeba pamiętać, że stan środowiska, w tym także czystość powietrza, którym oddychamy ma bezpośredni wpływ na na-sze samopoczucie i zdrowie. Dotyczy to w głównej mierze na-szych najmłodszych mieszkańców, którzy są szczególnie wrażliwi na zanieczyszczenia powietrza. A więc: „KOCHASZ DZIECI - NIE PAL ŚMIECI!”

Bibliografia:

<http://www.fundacjaarka.pl/programy/-nie-krasnodziki-pala-smieci>; http://fundacjaarka.pl/akcja/dzien_czystego_powietrza

Rodzina i wychowanie

(Ciąg dalszy ze strony 17)

powodujemy ich frustrację i zniechęcenie, ponieważ zostaje ograniczone ich naturalne pragnienie rozwoju i dorastania.

Zwłaszcza nastolatki są skłonne do rozwijania w sobie niechęci do rodziców lub nadmiernej zależności od nich wtedy, gdy dają oni liczne rady, zamiast pozwolić uczyć się samodzielności. Jeśli rodzice podsuwają wskazówki, które się sprawdzają, nastolatki będą przypisywały ich skuteczność rodzicom, nie dostrzegając cennego wpływu własnych działań i własnej inicjatywy. Podobnie też, jeśli rodzice dają poradę, która się nie sprawdza, dzieci zwykle winią ich za jej następstwa i nie uczą się na błędach. Zazwyczaj wtrącanie się w celu rozwiązywania dziecięcych problemów, często pojawia się jeszcze wtedy, gdy dzieci są małe. Codzienny pośpiech powoduje, że często wygodniej jest *mieć coś za sobą*, niż poświęcać czas na uczenie dziecka samodzielnego wykonywania zadań.

Pozwolenie na doświadczenie logicznych konsekwencji własnych działań dotyczy dzieci w każdym wieku oraz młodzieży. Jeśli nastolatek regularnie spóźnia się na obiad, nie zostawiaj dla niego porcji jedzenia. Logiczne konsekwencje jego chronicznego spóźniania się - głód lub samodzielne przygotowanie posiłku - będą dla niego cenniejszą lekcją niż bezpośrednia interwencja.

Pamiętaj: *najważniejszym zadaniem rodziców jest nauczyć swoje dzieci samodzielności i odpowiedzialności w dorosłym życiu.*

W sytuacjach, gdy niezbędny jest aktywny udział rodziców w życiu dziecka, ważne jest, by angażować także dziecko. Chodzi tu o rozwiązywanie problemów. Kiedy pojawi się taka sytuacja, rodzic osiągnie więcej, prosząc o pomoc dziecko

i wspólnie rozstrzygając problem, a nie po prostu wydając rozkazy. Taki proces wymaga trochę więcej czasu i wysiłku, ale zmniejsza także prawdopodobieństwo konfliktu między rodzicem a dzieckiem. Włączając w ten proces dziecko, rodzic może zapewnić lepszą współpracę i poczucie spełnienia.

Wyjaśnienie problemu rozpoczyna się od jasnego i spokojnego określenia jego istoty. Szczegóły trzeba omawiać wtedy, gdy nie działają już silne emocje. Żadnych oskarżeń czy zarzutów, tylko proste przedstawienie bieżącego problemu. Na przykład: **„Kiedy włączasz muzykę po dziesiątej, trudno mi i ojcu zasnąć”**. Następny krok to prośba do dziecka o przedstawienie listy ewentualnych rozwiązań. Początkowo nie oceniaj ich - zapisuj je sobie na kartce. Jeśli dziecku trudno wymyślać rozwiązania alternatywne, być może będziesz musiał wysunąć kilka niezobowiązujących sugestii. Dobrze użyć takich sformułowań, jak *Wziąłeś to pod uwagę...* lub *Może moglibyśmy...*

Jeśli już wszystkie pomysły zostały zapisane, omów każdy z nich po kolei. Kiedy wybrane zostanie najbardziej obiecujące rozwiązanie, zawrzyjcie umowę (pisemną lub ustną), żeby je wypróbować i potem w określonym czasie sprawdzić, czy dobrze działa.

Podsumowując:

Aby uniknąć pułapki *zrobię to za ciebie*, należy, kiedy to tylko możliwe, pozwalać dzieciom doświadczać logicznych konsekwencji ich postępowania i uczyć się na własnych błędach. Zasada ta oczywiście przestaje obowiązywać wtedy, kiedy w grę wchodzi bezpieczeństwo dziecka lub prawa innych lub gdy pożądana jest bardziej bezpośrednia interwencja rodziców. Stosowanie przedstawionego w tym artykule podejścia do problemów pomaga w ich rozwiązywaniu, uczy pokonywania trudności oraz wzmacnia w dziecku poczucie kompetencji, niezależności i odpowiedzialności. Życzę powodzenia!

ZARZĄD OSP W TYCZYNIE

Strażacki Piknik

25 września w piękne, niedzielne popołudnie plac zabaw przy Szkole Podstawowej w Tyczynie przepełniony był gwarem i śmiechem zarówno dzieci, jak i dorosłych. „Piknik Rodzinny” zorganizowany przez **Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Tyczynie** miał na celu ukazanie pozytywnych aspektów funkcjonowania Straży Pożarnej oraz zebranie funduszy na potrzeby naszej jednostki. Zapewnił on mieszkańcom naszej gminy wiele atrakcji. W czasie imprezy wystąpił dziecięcy zespół taneczny **„Katarzynki”** z Tyczyna oraz solistka **Iłona Smalarz**, również mieszkanka naszego miasta.

Najmłodszy chętnie uczestniczyli w przygotowanych specjalnie dla nich zabawach i konkursach z atrakcyjnymi nagrodami. Dużym zainteresowaniem cieszyły się też konkursy dla dorosłych, dla których przygotowane były równie cenne upominki.

Licznie zgromadzonej publiczności jednostka OSP zaprezentowała pokaz akcji ratowniczej oraz pierwszej pomocy, w której brała udział także publiczność. Wśród dodatkowych atrakcji dla dzieci znalazły się: trampolina, samochodziki, wata cukrowa, popcorn oraz przejazdy na motocyklach.

Jednak największą atrakcją dnia były pokazy wołyżersko-kaskaderskie stadniny koni **„Ploklan”** z Tyczyna. Nie zabrakło też muzyki w wykonaniu zespołu **„Netto”**, który swoim koncertem zakończył wieczór.

Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Tyczynie pragnie serdecznie podziękować wszystkim sponsorom, dzięki wspar-

ciu których realnym stało się osiągnięcie celu, jakim było zorganizowanie tak wyjątkowej imprezy, która dostarczyła dzieciom i ich rodzicom dużo uśmiechu i radości. Cieszymy się, że nasza inicjatywa znalazła Państwa poparcie i wierzymy, że dotychczasowa owocna współpraca przyczyni się do umocnienia pozytywnego wizerunku Straży Pożarnej. Szczególne podziękowania należą się gospodarzowi jednostki, drużynie **Karolinie Rabczak**, która zajęła się przygotowaniem i organizacją tej imprezy. Mamy nadzieję, że mieszkańcy naszej gminy będą mile wspominać zorganizowany przez nas „Piknik Rodzinny”. Obiecujemy również, że w przyszłości postaramy się częściej przygotowywać równie ciekawe imprezy.

Impresje poetyckie

Wspomnienie

Jest takie miejsce na świecie
gdzie zawsze wracać chcesz
To dom rodzinny przecież
stojący pośród drzew
W tym domu miłość gości
i lat dziecinnych czar
Gdy smutno ci się zrobi
myślami wracasz tam

Tęsknisz za tą jabłonią
co ci dawała cięć
Za ojcem spracowanym
co ci przynosił chleb
Za matką ukochaną
co pocieszała cię
Za babcią zmordowaną
co przytulała
gdy w oczach były łzy

Deszcz

Gdy deszcz pada
to cały świat smutek ogarnia
Me serce też
bo bez ciebie
świat smutny jest

Lecz wiem że
znowu słońce zaświeci
na moim niebie
a ptaki będą śpiewać
piosenkę radosną
gdy spotkam się z tobą
I cały świat tęczy
tęczą się rozpromieni
Różnymi kolorami
będzie się mienić
A wichry namietności
będą w nas szalały

**TERESA
SAMOJEDNY –**

absolwentka Zespołu Szkół Gospodarczych w Rzeszowie, poetka, animatorka kultury. Prezentowane utwory są debiutem poetyckim autorki.

Opracował: ADAM JANIEC

Nie(dobre) kino według Rafała Kaplity

LINCZ

Kiedy film Krzysztofa Łukaszewicza pojawił się na ekranach, a było to w kwietniu br., rzeszowskie kina jakby w ogóle go nie zauważyły. Aby go zobaczyć, trzeba było sobie zaserwować wycieczkę do innego województwa. Przypomniano sobie o *Linczu* dopiero teraz, kiedy można go już kupić na DVD. Zaczęły wyświetlać go kluby filmowe („Oponoteka” w Dębicy czy „DKF” w Rzeszowie), bywa również grany w ramach specjalnych pokazów dla „zbiorówek” szkolnych. Późno trochę, ale jednak!

Dziwny przypadek *Linczu* wynika z bardzo pochlebnych recenzji, jakie go od samego początku spotykają. Prasa, po ujrzeniu go na różnego rodzaju festiwalach, przyrównywała film do *Długu* K. Krauzego, chwaliła za gęstość emocji, jakie wzbudzał w widzach, także za temat jaki podjął. *Lincz* to historia, którą napisało samo życie (jak to się czasem ładnie mówi). W dodatku poruszająca i szokująca. To przypomnienie i zaduma nad wydarzeniem z Włodowa (wsi położonej w woj. warmińsko-mazurskim), które wstrząsnęło przed kilku laty opinią publiczną. Oto zginął człowiek, za którym nikt już później nie tęsknił. W jednym z filmów dokumentalnych poświęconych temu wydarzeniu, pokazany jest grób zamordowanego człowieka. Jest zaniedbany, nie ma na nim żadnego znicza, zaś zeschnięty na kość wieńiec zdaje się leżeć tam od czasu pochówku. Józef Ciechanowicz, który został tu pochowany, był recydywistą, który wyrządził bliźnim wiele krzywd. W dniu swojej śmierci miał grozić mieszkańcom wsi i „biegać po wsi z tasakiem”. Kilku mężczyzn pobiło go, korzystając z narzędzi codziennego użytku (łopat, desek, nawet resoru samochodowego). Jego śmierć była tyle straszna, co... wyczekiwana. Film Łukaszewicza w sposób pośredni (zostają zmienione nazwiska i nazwa miejscowości) nawiązuje do tamtych wydarzeń. Jego rolą jest wierne odzwierciedlenie tamtejszych wydarzeń, z jednoczesnym naciskiem na ocenę. *Lincz* nie pozwala widzowi pozostać jedynie obserwatorem, każe mu zająć stanowisko. Ten film nie jest obiektywny i to wydaje się być jego jedyną wadą. Dlatego też popada nieco w manierę sensacyjnych filmów hollywo-

odzkich. Przypomina trochę western, gdzie Włodowo jest niczym Dzikie Zachód, szeryf jest nieudolny, a mieszkańcy biorą sprawy w swoje ręce. Twardo, po męsku, by sprawiedliwości stało się zadość. Oprawca zostaje zakatrupiony. Tak powinno być, ale... Włodowo to nie Dzikie Zachód.

W *Linczu* jest, na szczęście, postać, która rzuca dodatkowe światło na sprawę. Oto, tuż po przykrym incydencie, pojawia się prokurator, który skutecznie pomaga ustalić sprawców samosądu, a następnie, na kanwie sądowej, zapisać im odpowiedni wyrok. Prokurator jest postacią przez widza nie lubianą. Jest pozbawiony emocji i nie obchodzi go, że mieszkańcy stanęli we własnej obronie. Istotną cechą tej postaci jest to, że reprezentuje prawo, surowe i konsekwentne, niekoniecznie jednak sprawiedliwe. To właśnie ten bohater, sprawia, że na *Linczu* patrzy się, jak na krytykę polskiego systemu prawnego, ale też na niepewność ludzkiego prawa moralnego. Nikt nie ma wątpliwości, że to, co zrobili mieszkańcy pewnej wioski na północy Polski, było rozwiązaniem słusznym i w dodatku jedynym. A jednak zrobili źle...

Półka z książkami

Opuścić w pośpiechu dom, nie zabierając z niego prawie nic (bo nie ma czasu) i powrócić w rodzinne strony po pięćdziesięciu latach. Wielu naszych rodaków spotkał taki los podczas II wojny światowej.

O wspomnianej wyżej historii opowiada książka Philipa Marsdena pt. *Dom na Kresach. Powrót*. Autor znał Zofię Brońską – wnuczkę hrabiego O'Breife'na, która wraz z matką i rodzeństwem, 17.09.1939 r. uciekła z majątku Mantuszki nad Niemnem do Anglii. Zofia osiadła w Kornwalii, gdzie z drugim mężem prowadziła hotel. Po jego śmierci oddała się pisaniu wierszy i wspomnieniom. Inspiracją dla Brońskiej i Marsdena do wyjazdu w rodzinne strony Zofii stały się pamiętniki hrabiny, z których wyłania się przedwojenny świat polskich Kresów. Emigrantka pragnie powrócić do „krajiny lat dziecinnych”, pełnych szczęścia i spokoju. Czy po pięćdziesięciu latach zastanie dawny dom w całości? Czy znajdą się jeszcze osoby, które będą pamiętać 17-letnią wówczas Zośkę? Zapraszam do lektury.

Poleca: AGNIESZKA JANDA

Czytajmy dzieciom

*Czasami wystarczy przeczytana bajka,
aby dać naszemu dziecku pieszczotę,
która pozostaje w sercu na całe życie.*

Pino Pellegrino

W oddziałach przedszkolnych: „Eko-ludki i „Brzechwałki”, działających przy Szkole Podstawowej w Tyczynie już drugi rok realizujemy akcję „Cała Polska Czyta Dzieciom”. Akcja ta zainicjowana została przez Fundację XXI wieku.

Od września 2010 roku zachęcamy rodziców do codziennego czytania bajek, wiedząc, jakie korzyści przynosi czytanie dzieciom. W obu grupach realizujemy innowację pedagogiczną pt. *Czytanie jest kluczem do wiedzy* opracowaną przez Barbarę Fornal i Anitę Dobrowolską. Treści zawarte w programie skupiają się wokół codziennego głośnego czytania dzieciom o stałej porze dnia. Do czytania bajek zapraszamy też gości, którzy odwiedzają nasze przedszkole i starszych kolegów

Przysłowia na zimę

- Jak styczeń zachlapany, to lipiec zapłakany, a kiedy w styczniu lato, w lecie zima za to.
- Kiedy styczeń najostrzejszy, tedy roczek najpłodniejszy.
- Styczeń mrozi, lipiec skwarem grozi.
- Gdy wiatr ostry w lutym wieje, to gbur (gospodarz) dobrą ma nadzieję.
- Kiedy luty pofolguje - marzec zimę zreperuje.
- Luty stały - latem pały.
- W lutym aura burzliwa - wiosna rychliwa.
- W lutym wody wiele - w lecie głodne i ciele.
- Marzec: czy słoneczny, czy płaczliwy - listopada ob-raz żywy.
- Na świętego Grzegorza (12 marca) idzie zima do morza.
- Nie ma w marcu wody, nie ma w kwietniu trawy.
- W marcu - gdy grzmot na lody spada, w lecie grad zapowiada.
- W marcu gdy kto siał nie zaczyna - dobra swego zapomina.
- W marcu jak w garncu.

z Samorządu Uczniowskiego. Stałym lektorem w każdy piątek jest mama jednego z wychowanków – pani Anna Stromczyńska.

Nowością są obchodzone *Urodziny wśród książek*. Odbývają się one w bajkowej scenerii – przy czytaniu ulubionej bajki i w przebraniu za wybraną postać.

W ramach realizowanego programu przygotowujemy apele i konkursy. W ubiegłym roku szkolnym na wspólnym spotkaniu klas 0-III bajki przeczytały nam panie: **Kazimiera Głodowska i Alicja Kustra**.

Przez cały bieżący rok będziemy realizować działania wynikające z harmonogramu akcji *Cała Polska Czyta Dzieciom*. Odbędzie się m.in. konkurs plastyczny pt. *Moja ulubiona postać z bajki*. Do udziału w nim chcemy zaprosić młodszych kolegów z Przedszkola Sióstr Św. Dominika w Tyczynie.

Dzieci regularnie wychodzą na zajęcia do biblioteki szkolnej i biblioteki publicznej. We wrześniu bieżącego roku odbyły się pierwsze zajęcia biblioteczne, w czasie których dzieci zapoznaly się z regulaminem wypożyczania bajek i wysłuchały fragmentu książki czytanej przez paną Annę Kalandyk.

Tablice dla rodziców, obok sal lekcyjnych, informują o realizacji działań podjętych w ramach akcji *Cała Polska Czyta Dzieciom*. Przystąpienie oddziałów przedszkolnych do ogólnopolskiej kampanii ma służyć m.in. rozpowszechnianiu jej w naszej społeczności. Dlatego zachęcamy rodziców, dziadków i wszystkich nauczycieli „CZYTAJMY DZIECIOM!” Głośne czytanie dzieciom jest dziś ważniejsze niż było kiedykolwiek w przeszłości, bo:

** lawinowo rośnie ilość informacji i wiedzy; * kto nie czyta, nie nadąży za zmianami we współczesnym świecie; * czytanie chroni dzieci przed uzależnieniem od telewizji i komputerów; * czytanie jest dobrą alternatywą dla fałszywych wartości masowej kultury; * nawyki umysłowe, przekonania i system wartości powstają w dzieciństwie.*

HUMOR

- Jesteś głupia, podstępna, fałszywa, kłamiesz, zdradzasz mnie...
- Mój drogi, przecież każdy człowiek ma jakieś drobne wady...

- Co to jest miłość?
- Światło życia.
- A małżeństwo?
- Rachunek za to światło.

- Tak się zastanawiam, ile pani może mieć lat?
- Mam tyle, na ile wyglądam.
- Niech pani nie żartuje, ludzie tyle nie żyją.

- Mąż do żony:
- Kochanie, nie mogę znaleźć herbaty!
- Ty beze mnie to z niczym byś sobie nie poradził!
- Herbata jest w apteczce, w puszcze po kakao, z na-
lepką - sól.

Kapitan *Dąb* - losy dowódcy placówki AK *Topola*

Dzień 16 września 1944 roku, dla bohatera niniejszych rozważań był bardzo pechowy. Pracownicy Urzędu Bezpieczeństwa w Rzeszowie mogli cieszyć się sporym sukcesem. Rewizja w Borku Nowym, a konkretnie w domu oznaczonym numerem 263, przyniosła spodziewane rezultaty. Znalaziono u Rabczaka trzy meldunki organizacyjne. Tych zapisków nie udało mu się zniszczyć, choć w chwili najścia funkcjonariuszy UB usiłował je połknąć. Musiał ulec jednak przewadze napastników. Jeden z tych meldunków podpisany był pseudonimem *Bizon*, drugą zaś kartkę papieru podpisała *Kora*, kobieta, która prosiła, a w zasadzie żądała wręcz roweru i prowiantu dla rannych członków AK. Pod silną strażą przetransportowano Rabczaka do więzienia na zamku w Rzeszowie.

Dwa dni później, sędzia śledczy podporucznik Józef Pieczeń, postanowił wszcząć śledztwo. Główne zarzuty jakie stawiano „*Dębowi*”, to przede wszystkim fakt, że namawiał do bojkotowania zarządzenia PKWN o mobilizacji, a także, że sam będąc oficerem, nie zgłosił się do rejestracji.

Losy *Dęba* komplikowały się błyskawicznie, wielu ludzi którzy go znali chciało mu jednak pomóc. W dniu 27 września 1944 roku do Komendy Wojewódzkiej Milicji, w Rzeszowie wpłynęło pismo tej oto treści: *Dnia 19 września br. został przytrzymany w Borku Nowym Jan Rabczak sekretarz gminy zbiorowej w Tyczynie. Od kilku lat wymieniony był sekretarzem powyższej gminy zbiorowej i na tym stanowisku oddał miejscowemu społeczeństwu wielkie usługi. W szczególności zapisał się jako dobry Polak i w każdym wypadku wszystkich skutecznie bronił przed wywózką ludności polskiej do Niemiec na przymusowe roboty. Ponieważ zawsze odznaczał się bezinteresownością, przeto odczuwamy obecnie wielki jego brak i prosimy o jego zwolnienie, przy czym w tym celu składamy swoje podpisy.* To pismo zostało podpisane przez prawie 450 osób, w tym między innymi przez sołtysów wszystkich gromad, podpisała je nauczycielka pani **Helena Nalezińska** oraz proboszcz parafii rzymsko-katolickiej w Borku Nowym.

Ludzie wierzyli, że ich starania będą mogły odnieść pozytywny skutek. Niedługo później okazało się jednak, że optymizm był nieuzasadniony. Przesłuchiwany w dniu 19 października 1944 roku Rabczak broniąc się powiedział:

*Chciałbym dodać, że wszystko co robiłem, robiłem z nieświadomości i że byłem narzędziem w rękach dowódców. Ukrywałem się nie znając w pełni zarządzeń i nie wiedząc jakie są obecne władze. Prawdopodobnie wtedy wierzył jeszcze, że uda mu się wmówić przesłuchującym go ubowcom, że jest człowiekiem naiwnym i mało zorientowanym w realiach tworzącej się wtedy rzeczywistości. Zapewne ufał, że ocali swoje życie. W tym samym dniu śledztwo zostało zakończone, a zatrzymanemu przedstawiono zarzuty z art. 86 i art. 117 par.1 kodeksu karnego wojskowego. Rabczak poprosił jedynie na zakończenie śledztwa o przesłuchanie kapitana **Mieczysława Chudyńskiego** ps. *Józef*, który pełnił w przeszłości funkcję zastępcy Komendanta Rzeszowskiego Obwodu AK. Będący już w potrzasku *Dąb* liczył zapewne na to, Chudyński zezna, że tyczyński dowódca dowodził powierzoną mu placówką tylko do 15 sierpnia 1944 roku. Pewnie wierzył, że pomoże mu to uniknąć odwetu i kary.*

Tymczasem śledczy zasięgali opinii na temat dowódcy tyczyńskiej placówki. Warto przytoczyć raport podporucznika Eryka Trybusia pracującego w grupie operacyjnej Krajowej

Rady Narodowej, będącego zarazem pełnomocnikiem reformy rolnej: *Dnia 24 sierpnia 44 roku zostałem wysłany do miasta Tyczyna i Gminy Zbiorowej tego miasta, do której podlega dziesięć wiosek i 6 sołtysów. Nadmieniam, że moja kwatera i razem pracującego se mną (pisownia oryginalna - D.Fudali) pana kapitana z Rosyjskiej Armii, który także pracował w takiej samej formie znajdowała się tam, gdzie przebywał oskarżony Rabczak Jan. Po przesłuchaniu całej Gminy Zbiorowej i wszystkich 6 sołtysów chwalili Rabczaka. Rabczak Jan wydawał różne zaświadczenia z narażeniem swego życia, że te osoby pracują czy to na folwarku, czy to na innym oddziale w fabryce PZL. Tak te osoby unikały wywożenia do Niemiec i dziś mu zawdzięczają swoje życie. Na tem kończę (pis. oryg.- D.F.) moje zeznanie, w razie nie zrozumienia moich zeznań proszę najwyższego Sądu mnie wezwać do ponownego zeznania (pis. oryg.- D.F.).*

Teraz wydarzenia nabrały jeszcze szybszego tempa. Do Rzeszowa zjechał, w dniu 20 października 1944 roku Najwyższy Sąd Wojskowy, na czele z przewodniczącym pułkownikiem Aleksandrem Tarnowskim, pełniącym w owym czasie funkcję naczelnego szefa Sądownictwa Wojennego. O godzinie 12.00 ogłoszono rozpoczęcie rozprawy. Po ustaleniu personaliów zapytano Rabczaka czy przyznaje się do winy i w jakich okolicznościach wstąpił do AK. *Przyznaję się, że nie zgłaszałem do rejestracji po zwolnieniu mnie z organizacji, nie brałem żadnego udziału poza tym, że przekazywałem meldunki. Mój kolega powiedział, że będę pracował w organizacji wojskowej, było to latem 1941 roku. Jako oficer zgodziłem się na to i przystąpiłem, jako cel podano nam walkę z Niemcami. Od 1941 roku do końca okupacji niemieckiej zorganizowano trzy plutony i prowadzono pracę społeczną oraz wykonano wyrok śmierci na agencie Gestapo, Burmistrzu Tyczyna.*

Przed wkroczeniem Armii Czerwonej oswobodziliśmy Tyczyn, w którym znajdowały się magazyny smarów i benzyny oraz warsztaty reparacyjne samochodowe. Składy te oddaliśmy Armii Czerwonej, a broń złożyliśmy u kolegów w domach skąd część została zabrana przez Czerwonoarmistów, a część uległa zniszczeniu. Było tej broni kilkanaście pistoletów maszynowych i kilka zwykłych karabinów. Proszę o wniesienie jak najmniejszego wymiaru kary ze względu na pracę społeczną podczas okupacji (pis. org.- D.F.). Sąd po wysłuchaniu oskarżonego o godzinie 12.50 udał się na naradę.

Po dwudziestu minutach skład orzekający powrócił na miejsce obrad. Przewodniczący ogłosił wyrok. Na podstawie art. 86 par. 1 kodeksu karnego wojskowego Rabczaka skazano na karę śmierci.

Rabczak niezwłocznie napisał prośbę o ulaskawienie: „Wyrokiem Najwyższego Sądu Wojskowego, z dnia 20.10.1944 roku zostałem skazany na karę śmierci za to, że przekazywałem rozkazy dowództwa AK dotyczące uchylania się od poboru i rejestracji do Wojska Polskiego. Czyniłem to nie dlatego, że chciałem przeszkodzić Państwu, lecz z nieświadomości. Proszę o skorzystanie z prawa łaski”.

Dzień później *Dąb* otrzymał w tej sprawie negatywną odpowiedź. W dniu 23 października 1944 roku wpłynęła do Wydziału Śledczego w Rzeszowie prośba napisana przez rodziców Rabczaka. Pismo było wymowne.

(cdn.)

Więści z Liceum w Tyczynie

Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół w Tyczynie od sześciu lat realizuje wspólnie z Komendą Wojewódzką Policji w Rzeszowie innowację polegającą na poszerzeniu planu nauczania liceum o dodatkowe zajęcia z edukacji ogólnopolicyjnej. Nasze Liceum to szkoła, która wspiera młodzież w jej rozwoju w różnych aspektach, szkoła, która uczy, wychowuje, rozwija talenty, promuje. Zanim rozpoczęliśmy rok szkolny 2011/2012 uczniowie „klas policyjnych” uczestniczyli w tygodniowym bezpłatnym obozie w Gdańsku. W programie obozu były zajęcia teoretyczne i praktyczne z zakresu szkolenia policyjnego, zajęcia sportowe (m.in. sporty walki, nordic walking, biegi przełajowe) oraz szkolenie z pierwszej pomocy medycznej.

Uczestnicy obozu mieli możliwość przyjrzenia się pracy służb mundurowych zabezpieczających imprezy masowe w czasie pozorowanego ataku bombowego w hali PGE ARENA oraz zapoznać z zadaniami różnych wydziałów Policji w Gdańsku (m.in. posterunku Policji Wodnej). Zajęcia programowe urozmaicone były wypoczynkiem nad morzem i wycieczkami (m.in. do Malborka).

* * *

1 września rozpoczęliśmy nowy rok szkolny. W naszym liceum uczy się obecnie 217 uczniów, w tym 60-ciu pierwszoklasistów. Uczniowie klas pierwszych uczestniczyli w zajęciach integracyjnych prowadzonych przez pedagoga szkolnego. Integracja zespołów klasowych miała miejsce również podczas zajęć terenowych z geografii zakończonych ogniskiem. Spotkanie przy ognisku było świetną okazją do lepszego poznania się, tym bardziej, że uczniowie pochodzą z różnych miejscowości całego Podkarpacia.

W ramach zajęć programowych dla „klas policyjnych” uczniowie klas pierwszych zostali zaproszeni do odwiedzenia Oddziałów Prewencji Policji w Zaczerniu. Wzięli udział w warsztatach na temat przestępczości komputerowej i zagrożeń płynących z sieci, wysłuchali wykładu na temat przestępczości nieletnich na Podkarpaciu oraz uczestniczyli w specjalnie przygotowanych pokazach m.in. szkolenia psów policyjnych.

Uczniowie zapoznali się ze specyfiką pracy oddziałów prewencji oraz z wyposażeniem, z którego korzystają (broń palna, samochody służbowe i specjalne, wyposażenie indywidualne funkcjonariuszy).

25 października zorganizowano w naszej szkole KONCERT PAPIESKI. W programie były prezentacje muzyczne w wykonaniu **Dominiki Patalskiej, Małgorzaty Ziemby, Wojciecha Sieranta, Eweliny Cieślak, Andżeli Żak, Joanny Salwiak** oraz klasy 3c. Zespół „Aero” w składzie: **Agnieszka Gawel, Dominik Chmielowski, Iga Bondyra, Katarzyna Dziubińska i Karolina Hus** przedstawił pantomimę pt. „Dar”. Nie zabrakło też refleksji nad nauczaniem Wielkiego Rodaka. Młodzież wyróżniła 10-u nauczycieli przyznając tytuł PRZYJACIEL MŁODZIEŻY. Byli to: **Pani Dyrektor Agnieszka Chmiel, Pan Robert Topolewski, Pani Małgorzata Sochacka, Pani Renata Zawadzka, Pani Halina Kielich, Pan Wacław Wojtaszek, Pani Urszula Gruca-Miąsik, Pan Wiesław Groński, Pani Ewelina Pleśniak, Pani Krystyna Kielar**. Wyróżnienie za „dodawanie skrzydeł” otrzymała **s. Martyna**.

Młodzież naszego Liceum cechuje także wielka wrażliwość na drugiego człowieka, otwartość i serdeczność. 19 października odbyło się spotkanie wszystkich klas naszej szkoły z księdzem **Czesławem Matulą** – kapłanem Podkarpackiego Hospicjum dla Dzieci.

Młodzież zapoznała się z działalnością hospicjum, możliwościami współpracy w ramach wolontariatu – podjęła inicjatywę zebrania funduszy, aby wesprzeć zakup karetki dla hospicjum. Zaangażowała się także w zbiórkę plastikowych zakrętek, które przyczynią się do zakupu protezy dla potrzebującej dziewczynki.

1 listopada wolontariusze z naszej szkoły wzięli udział w KWEŚCIE zorganizowanej przez RZESZOWSKIE TOWARZYSTWO im. BRATA ALBERTA.

Tradycją jest również zbiórka zniczy, które jak co roku uczniowie zanieśli na tyczyński cmentarz, na groby rodziny Wodzikich, zmarłych nauczycieli, pracowników szkoły, ludzi zasłużonych dla regionu.

Listopad to miesiąc zadumy, refleksji nad przeszłością. W ramach obchodów Rocznicy Odzyskania Niepodległości 8 listopada w Zespole Szkół w Tyczynie przeprowadzono konkurs pieśni patriotycznych **Ta, co nie zginęła ...**, w którym udział wzięli gimnazjaliści Powiatu Rzeszowskiego. Laureatami zostali: **Klaudia Patalska** – Gimnazjum w Tyczynie – I miejsce, **Kinga Rzęsa** – Gimnazjum w Błażowej – II miejsce, **Karina Makara i Agnieszka Fuglewicz** – Gimnazjum w Chmielniku – III miejsce. Wyróżniono **Dominikę Mach** z Gimnazjum w Krasnem oraz **Łucję Kluz i Monikę Barłogę** z Gimnazjum w Łukawcu.

Jesteśmy dumni z młodzieży uczącej się w tyczyńskim liceum. Nasi uczniowie to ambitni, aktywni, zdolni i uczynni młodzi ludzie.

Anioły - moja pasja

Możemy spotykać się na ulicy, mieszkać obok siebie, ale jak mówią słowa piosenki - *znać się tylko z widzenia*. Bernadkę, drobną blondynkę, mieszkającą i pracującą w Tyczynie, zna wielu z nas. Jednak o tym, co jest jej pasją wiedzą tylko jej bliscy. O Bernadce i jej *miłości* do aniołów dowiedziałam się przypadkowo, szukając w internecie informacji o tym, jak zrobić masę solną. To tam na stronie www.anioły-moje.pl natknęłam się na jej prace (zobaczcie państwo sami, naprawdę warto).

Mam nadzieję, że ta krótka rozmowa z nią rozbudzi w czytelnikach GT ukryte pasje, na które właśnie teraz, zimową porą, będziemy mieć więcej czasu.

Bernadko, od jak dawna tworzysz aniołki z masy solnej?

Moje anioły projektuję i wytwarzam już od ponad trzech lat. Początkowo obdarowywałam nimi najbliższych, dziś nie wyobrażam sobie bez nich życia. Tworząc je, wkładam mnóstwo serca i dobrych myśli, staram się, aby każdy aniołek był inny i niepowtarzalny, aby był piękną ozdobą mieszkania.

Ile czasu potrzebujesz na wykonanie Anioła, takiego jaki prezentujemy na fotografii?

Wszystko zależy od wielkości postaci, oczywiście najtrudniejsze do wykonania są najmniejsze elementy. Zwykle trwa to 2-3 dni. Najpierw robię ciasto według własnej receptury, następnie lepię aniołka, suszę go, potem maluję poszczególne elementy. Farba, której używam, musi być dobrej jakości, dzięki temu moje aniołki będą bardziej wytrzymałe.

Swoje aniołki robisz nie tylko z masy solnej.

Tak to prawda, masa solna to nie jedyny surowiec, którego używam. Bardzo lubię drewno, a także glinę. Niestety, ten ostatni materiał musi być wypalany w specjalnym piecu, którego ja nie mam. Dziś tylko o nim marzę, ale marzenia przecież się spełniają.

Życzę Ci tego bardzo gorąco.

Z Bernadką Gorzelec rozmawiała Alicja Kustra

Odszkodowanie medyczne

1 stycznia 2012 r. wchodzi w życie nowelizacja ustawy o Prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Wprowadzone przepisy dotyczą zasad i trybu ustalania odszkodowania i zadośćuczynienia w przypadku zaistnienia tzw. zdarzenia medycznego. Jest to niezwykle istotna zmiana, ponieważ wg badań stowarzyszenia Primus non nocere, w Polsce popełnianych jest ok. 20 tysięcy błędów lekarskich rocznie. Do tej pory dochodzenie odszkodowania było możliwe tylko w procesie cywilnym prowadzonym przed sądem.

Od stycznia 2012 roku wnioski pokrzywdzonych pacjentów będą mogły być rozpatrywane przez wojewódzkie komisje do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych. W ich skład będzie wchodzić 16 członków powołanych m.in. spośród prawników, lekarzy i pielęgniarek, osób działających w organizacjach na rzecz praw pacjentów. Pokrzywdzony pacjent, który zdecyduje się dochodzić odszkodowania, będzie mógł złożyć wnioski do komisji działającej w każdym urzędzie wojewódzkim. Należy jednak pamiętać, że wniosek należy wnieść do komisji, właściwej ze względu na siedzibę szpitala, w którym doszło do nieprawidłowości. Oznacza to, że pacjent zamieszkały w Rzeszowie, a leczący się w szpitalu w Katowicach, powinien złożyć wniosek do komisji działającej przy urzędzie wojewódzkim w Katowicach. Niestety, ustawodawca nie zwolnił pokrzywdzonego pacjenta od obowiązku wniesienia opłaty od wniosku. Dlatego do wniosku, oprócz dokumentacji medycznej potwierdzającej zdarzenie medyczne należy dołączyć pokwitowanie uiszczenia opłaty w wysokości 200 zł. We wniosku należy także określić wysokość oczekiwanego odszkodowania. Ustawodawca określił również definicję zdarzenia medycznego, za które pacjent może domagać się odszkodowania. Są to wg znowelizowanej ustawy zakażenia biologicznym czynnikiem chorobotwórczym, uszkodzenia ciała lub rozstrój zdrowia pacjenta albo jego śmierć - będące następstwem działań niezgodnych z aktualną wiedzą medyczną:

- 1) diagnozą,
- 2) leczeniem, w tym wykonaniem zabiegu operacyjnego,
- 3) zastosowaniem produktu leczniczego lub wyrobu medycznego.

Opracowała Kinga Bieniasz – doradca w Podkarpackim Ośrodku Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Artykuł opracowany w ramach projektu *Aktywni obywatele* – świadome społeczeństwo, realizowanego przy wsparciu Szwajcarii w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej.

HUMOR

Dusza trafia przed oblicze św. Piotra.

- Zawód?
- Lekarz.
- To wchodź wejściem dla dostawców.

U dentysty:

- Ile kosztuje ekstrakcja zęba?
- 50 PLN.
- 50 PLN za kilka minut pracy?!
- Mogę wyrwać powoli jeśli pan chce.

Pacjent u stomatologa:

- Panie doktorze, bolą mnie zęby, które pan mi wstawił!
- Na to lekarz:
- A nie mówiłem, że będą jak prawdziwe?!

WIESŁAW KISIEL

Mistrzostwa Europy Kong Sao i MSAC

W dniach 21-23.10.2011r. na Śląsku w Mikołowie odbyły się Mistrzostwa Europy Kong Sao i MSAC. Zawody rozgrywane były przez trzy dni. Wśród 213 zawodników znaleźli się reprezentanci Ukrainy, Czech, Mołdawii, Rumunii, Portugalii, Azerbejdżanu, Iranu, Armenii oraz wielu zawodników z klubów karate, ju-jitsu, kick boxingu i innych stylów z całej Polski.

Podkarpacką Szkołę Ju-jitsu Karate reprezentowało 9 czołowych zawodników. W sobotę rozegrano eliminacje we wszystkich konkurencjach, nasi adepci zakwalifikowali się do niedzielnych fi-

nałów. W grupie juniorów młodszych po dwa złote medale w kata i kata z bronią wywalczyli **Karolinka Mendon** z Tyczyna i **Damian Materna** z Krasnego. **Kamil Żołądek** z Tyczyna dwukrotnie stał na trzecim miejscu podium. **Klaudiusz Baran** z Budziwoja w grupie starszej zdołał wywalczyć bardzo cenny brąz. W walkach semi w grupie juniorskiej mieliśmy tylko jednego zawodnika - **Mirosława Kocura** z Tyczyna, który w finale nie dał szans przeciwnikowi i po złoto sięgnął z pięciopunktową przewagą w regulaminowym czasie 3 minut. W seniorskiej obsadzie nasze

Katarzyna Lisowicz

starania o medale nie zawiodły, najmłodsza seniorka **Katarzyna Lisowicz** z Rzeszowa (obecnie uczennica LO w Tyczynie) swoje koronne konkurencje w kata i kata z bronią rozstrzygnęła zdecydowanie na swoją korzyść. Najlepszy zawodnik naszej szkoły **Dawid Kisiel** w kata z bronią nie dał większych szans przeciwnikom w gronie bardzo wysokich stopni mistrzowskich, zdobywając ostatecznie złoty krążek. Niestety, w walkach semi tym razem tylko brąz: na cztery efektywne pojedynki, trzy zdołał rozstrzygnąć na swoją korzyść, a jeden, o wejście do finału, przegrał z utytułowanym zawodnikiem MMA i trenerem klubu Karate w Koninie - **Ireneuszem Miłą**. Dawid na swoim koncie ma niewiele przegranych walk, jeżeli przegrywa to z najlepszymi albo przez dyskwalifikację za zbyt brutalną walkę. Semi jest tylko niszową konkurencją, natomiast light to *koronna konkurencja* naszego czempiona.

Trener Wiesław Kisiel wraz ze swymi podopiecznymi

Inauguracja roku sportowego 2011/2012 w Zespole Szkół w Tyczynie

W przepięknej scenerii tyczyńskiego parku i przy wspaniałej pogodzie młodzież liceum rozpoczęła zmagania sportowe w bieżącym roku szkolnym. Odbyły się już *XXI Jesienne Biegi Przelajowe*. Frekwencja dopisała, w imprezie wzięła udział spora grupa uczestników, z niewielką przewagą dziewcząt. Tradycyjnie najliczniej wystartowali uczniowie klas pierwszych. Rywalizacja na trasie była zacięta, wszyscy starali się pokonać dystans jak najszybciej. Emocjonujące były finisze, podczas których młodzi biegacze pokazali wszystkim ogromną siłę charakteru i powalczyli o jak najlepsze lokaty na mecie. Triumfatorami zostali ubiegłorocznicy zwycięzcy. A oto klasyfikacja:

Dziewczęta: 1 miejsce **Paulina Nowak**, 2 m. **Małgorzata Ziomba**, 3 m. **Natalia Janik**, 4 m. **Bernadetta Frodyma**, 5 m. **Magdalena Tomasik**, 6 m. **Regina Waśko**.

Chłopcy: 1 miejsce **Bartłomiej Jamro-**

zik, 2 m. **Damian Krzyśko**, 3 m. **Adrian Paśko**, 4 m. **Andrzej Pasierb**, 5 m. **Brendon Bawół**, 6 m. **Adrian Chorzępa**.

Najlepsi otrzymali medale, dyplomy, a pozostali symboliczne upominki ufundowane przez panią dyrektorkę **Agnieszka Chmiel**.

W tym roku szkolnym pogoda była wyjątkowo łaskawa i sprzyjała zmaganiom lekkoatletów na stadionie Resovii. Reprezentanci ZS Tyczyn uzyskali w tych zawodach kilka wartościowych rezultatów.

CHCESZ SPRZEDAĆ LUB KUPIĆ WALUTĘ?

Przyjdź do nowo otwartego
KANTORU W TYCZYNIE
przy ulicy Kopernika 3

(KANTOR mieści się przy RYNKU)

!!!! Możliwość negocjacji cen !!!!

ZAPRASZAMY

Pon. - Pt.: 8.00 - 16.00

Sobota: 8.00 - 13.00

Tel. kom. 519-344-078

Oferujemy również usługi ksero
oraz dorabianie kluczy.

Biuro Nieruchomości „AKR” w Rzeszowie

informuje,
iż nawiązało współpracę z

Kancelarią Radcy Prawnego
ŚLAWOMIRA TARNAWSKIEGO
z siedzibą przy ul. 3 Maja 7/1
w Rzeszowie.

Krystalicznie czysta woda wydobywana z głębokiego odwiertu w Borku Starym. Jest to woda niskosodowa, szczególnie polecana dla osób z nadciśnieniem tętniczym, niewydolnością krążenia, chorobą wieńcową i przy podwyższonym poziomie cholesterolu.

„Rzeszowianka” oferuje naturalną wodę mineralną gazowaną, lekko gazowaną i niegazowaną oraz napoje gazowane o różnych smakach w opakowaniach:

- * 0,33 l butelka szklana
- * 0,5 l, 1, 5 l, 5 l butelka pet
- * woda mineralna 19 litrów

Biuro Sprzedaży Borek Stary 333
tel. (17) 22-98-089 lub (17) 22-98-090
e-mail: sprzedaz@rzeszowianka.pl

**RZESZOWIANKA -
TWOJA DO DOMU!!!**

Zapraszamy do współpracy klientów
indywidualnych i firmy.
Dostawa w 24 h.

I tak: niewiele zabrakło **K. Kopec** w skoku w dal (tylko 3 cm!), aby mogła stanąć na podium, zajęła IV miejsce z wynikiem 4,59 m.

D. Krzyśko w najsilniejszej serii biegowej na 1500 m uplasował się na VIII m., tuż za aktualnie trenującymi zawodnikami Resovii.

Sztafeta 4x100 m dziewcząt wywalczyła II m. w swojej serii. Dobrze wystartowali pozostali zawodnicy (30 uczniów). Tak więc start w lidze LA należy zaliczyć do udanych, a punkty zdobyte za osiągnięte rezultaty, wzbogaciły dorobek Zespołu Szkół w klasyfikacji generalnej.

* * *

Na początku października reprezentacja szkoły uczestniczyła w powiatowych indywidualnych biegach przełajowych, które od wielu już lat rozgrywane są na łąkach w Kamieniu Podlesiu. Mimo przejmującego chłodu i wiatru, chęć walki naszych biegaczy była ogromna. **Bartek Jamrozik** zajął IV lokatę, a **Damian Krzyśko** był VII.

W biegach uczestniczyli najlepsi w szkolnej rywalizacji. Bartek Jamrozik uzyskał kwalifikację do biegów wojewódzkich.

Gratulujemy!

* * *

Koniec października to dobry czas dla szkolnych badmintonistów. Jako pierwsze, rozgrywki na szczeblu półfinału wojewódzkiego, rozpoczęły dziewczęta, które 26 października 2011 r. rywalizowały z czołówką Podkarpacia na zawodach w Ropczycach.

Agnieszka Gawel i Bernadetta Kutacha po wspaniałej walce zajęły V lokatę przegrywając m.in. z mistrzyniami i wicemistrzyniami województwa.

Następnego dnia w tej samej hali sportowej do zmagania o najwyższe cele przystąpili panowie. Turniej przebiegał dla nas bardzo korzystnie.

Chłopcy wygrali w swojej grupie, awansując do ćwierćfinału, gdzie także pokonali swoich rywali.

W meczach półfinałowych trafili jednak na aktualnych mistrzów Polski w badmintonie i po porażce - ostatecznie zajęli wspaniałe III miejsce (jest to najlepszy rezultat naszej szkoły w tej dyscyplinie).

Zespół Szkół w Tyczynie reprezentowali: **Patryk Ryba, Adrian Chorzępa i Damian Krzyśko**.

**Halina Kielich, nauczyciel WF
w Zespole Szkół w Tyczynie**

Dom Ludowy w Kielnarowej zaprasza Panie na

AEROBIK

Zajęcia odbywają się
w poniedziałki i środy
w godz. 18.45-19.45.

Numer 1. Głosu Tyczyna

- ukaże się z datą **15 stycznia 2012 r.**
- termin składania tekstów upływa **3 stycznia br.**

Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji **glostyczyna@tyczyn.pl** lub składać osobiście w siedzibie redakcji: **Urząd Miejski w Tyczynie, pok. 24.**

Ogłoszenie

Gmina Tyczyn ogłasza sprzedaż

378 szt. pustaków Siporeks o wymiarach 60 x 24 x 24 - w cenie **1 zł** za sztukę.
Bliższe informacje - Urząd Miejski w Tyczynie
pok. 29, tel. (17) 22-95-600.

OGŁOSZENIA

Sprzedam działki o pow. 45 i 34 arów z możliwością podziału, warunki zabudowy.

Tel. 608-616-585

Sprzedam działki w Tyczynie o pow. 14, 16 i 18 arów.

Tel. 694-012144

Sprzedam działkę budowlaną o pow. 18 arów w centrum Tyczyna.

Tel. (17) 86-21-981

Usługi geodezyjne: mapy, pomiary, tyczenia.

Tel. (17) 22-91-862, 692-507-451

WYSTROJE:

- * sal weselnych, kościołów,
- * samochodów,
- * bukiety ślubne i inne.

Tel. 728-375-777

LICENCJONOWANE BIURO RACHUNKOWE

poleca usługi:

- pełnej księgowości,
- księgi przychodów i rozchodów,
- rozliczenia roczne osób fizycznych.

Borek Stary 16

Tel. (17) 229-80-25, 660-402-176

KOREPETYCJE - angielski (nauczyciel)

Tel. 605-990-416

Sklep „DAMERS”

Tyczyn, ul. Strażacka 1
(obok Apteki przy kościele)
tel. (17) 22-91-530

ZAPRASZAMY:

od pon. do piątku 9.00-17.00,
każda sobota 9.00-14.00.

Oferujemy:

- zegarki Casio, Fuji, Q&Q, Vector, Perfect,
- zegary, budziki, radiobudziki, barometry, kalkulatory, latarki,
- filmy, albumy, ramki, oprawa obrazów,
- baterie, akumulatory, kasety audio-video, płyty CD-R, DVD-R,
- sprzęt wędkarski, przynęty, zanęty, akwarystyka, zoologia,
- usługi zegarmistrzowskie, paski, bransolety, wymiana baterii,
- optyka okularowa – realizujemy recepty, okulary polaryzacyjne,
- wyrabianie pieczętek, wizytówki, graweron,
- ekspresowe dorabianie kluczy mieszk. i samoch., kłódki, breloczki,
- usługi foto: zdjęcia analog. 9x13 – 0,29 zł, cyfr. 10x15 – 0,39 zł
- przegrywanie kaset VHS, DV ↔ DVD

NISKIE CENY, GWARANCJE, FAKTURY VAT

OGŁOSZENIA

Telefoniczna Informacja
Gospodarcza 194-34
Medyczna 194-39

szukasz informacji...
zadzwoń do "r-BIT-u"

AUTO-GAZ PROMOCJA!!!

CAR-GAZ

SEKWENCJA OD
1900ZŁ

MONTAŻ INSTALACJI GAZOWYCH, NAPRAWA, REGULACJA,
serwis. Auto-Alarmy, GPS, CB-Radia, Centralne Zamki. Sekwencja od
1900 zł. Rabaty przy większych zamówieniach.
Tyczyn, ul. Partyzantów 14, t. 796-310-941

(Kr-0621)

NZOZ

Centrum Rehabilitacyjno-Medyczne

REH-MEDIO

w Tyczynie, ul. Orkana 5,
Tel. 17 866 15 10

ŚWIADCZENIA KONTRAKTOWANE PRZEZ

NFZ

Narodowy Fundusz Zdrowia

ZAKRES ŚWIADCZEŃ:

- **PORADNIA REHABILITACYJNA**
skierowanie od lekarza rodzinnego lub specjalisty
- **ODDZIAŁ REHABILITACJI DZiennej**
(15 dni zabiegów po 5 dniennie) - skierowanie od lekarzy:
rodzinnego, ortopedy, reumatologa, neurologa i rehabilitacji
medycznej
- **PRACOWNIA FIZJOTERAPII**
(kinezyterapia, fizykoterapia, masaże)

CZYNNE: PN- PT 10.00-18.00

www.rehmediq.pl

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik. Redaguje Kolegium w składzie: Alicja Kustra - redaktor naczelny, Zofia Matys, Agnieszka Gulak, Ewa Kocur, Elżbieta Domino, Agnieszka Rożek-Janda, Tomasz Chlebek, Bogusław Sowa, Adam Janiec.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka

Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. 17 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl

Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa Urzędu Miejskiego w Tyczynie. Druk: Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. 17 22-99-345. Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

Święto Patronalne Gminy Tyczyn

II ZJAZD SZKÓŁ JADWIZAŃSKICH
WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

II Zjazd Szkół Jadwizańskich
Województwa Podkarpackiego
w Szkole Podstawowej w Hermanowej

